- 19 -

MERYEM SÛRESİ

Mushaf'taki sıralamaya göre kitabımızın 19, nüzûl sıralamasına göre 44, ikinci miûn grubunun beşinci ve son sûresi olan Meryem sûresi Mekke'de nâzil olmuş olup âyetlerinin sayısı 98 dir.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Resûlüne ve Onun pak aile halkına ve ashabına olsun. Rabbi-miz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

Meryem sûresi kitabımızın 19. sırasına yerleştirilmiş, Mekke'de Rasulullah efendimizin bi'setinin beşinci yıllarında nâzil olmuş 98 âyetlik bir sûredir.

Rasulullah efendimizin dâvetinin önünü alamayacağını anlayan Mekke müşrikleri Ona ve beraberindeki bir avuç müslümana her türlü işkenceyi artırmışlardı. Allah'ın Resûlü kâfirlerin işkenceleri altında bunalmış müslümanlara bir hicret yurdu arıyordu. İşte böyle bir ortamda Habeşistan'a hicret öncesi bu sûre nâzil oluyordu. Sanki Habeşistan öncesi bir azık olarak Rabbimiz bu sûreyi indiriyordu. Çünkü orada başlarına nelerin geleceğini Rabbimiz çok iyi biliyordu. Habeş kralı Necaşi'nin Meryem anamız hakkında, babasız dünyaya gelmiş Îsâ (a.s) hakkında soracağı soruların çok net ve açık bir şekilde açıklandığı bir sûre indiriyordu Rabbimiz. Sanki bu sûresiyle müslümanlara diyordu ki: Ey kullarım, sizler, size dininizi yaşama fırsatı vermeyen vatanınızdan bu imkânı bulabileceğiniz bir Hıristiyan ülkeye gidiyorsunuz. Gittiğiniz o ülkede korkmadan, cesurca Benim

bu sûrede anlattığım şekilde Meryem'i ve oğlu Îsâ'yı tebliğ edeceksiniz. Îsâ (a.s) nın Allah'ın oğlu olmadığını, tanrı olmadığını, tanrının yetkilerine sahip olmadığını, Meryem'den dünyaya gelme bir kul ve elçi olduğunu açıkça Hıristiyanlara tebliğ etmelisiniz diye size böyle bir sûre indiriyorum.

Arkadaşlar, Rabbimiz bu sûrede yedi yerde müminlere gündem belirlemesi yapar. Kitapta Zekeriya'yı an, kitapta Meryem'i an, kitapta İbrahim'i an, Mûsâ'yı, İsmail'i, İdris'i an diye gündem maddelerimizi, gündeme almamız gereken imamlarımızı, önderlerimizi hatırlatır. Gündemlerimizi bu elçileriyle bu imamlarımızla oluşturmamızı, onları tanımamızı, onlar gibi bir hayat yaşamamızı ister. Sûrenin ilk âyeti mukatta âyetiyle başlıyor:

1. "Kâf, Hâ, Yâ, Ayn, Sâd."

Sûre hurûf-ı mukatta ile başlıyor. Bu konuda önceki sûrelerde geçmişti.

2. "Bu, Rabbinin kulu Zekeriya'ya olan rahmetini anmadır."

Kulu Zekeriya (a.s)'a Rabbimizin rahmetinin gündemidir bu. Rabbimizin kulu Zekeriya (a.s)'a lütuf ve ikramlarını gündeme alan bir sûredir bu. Meryem anamız ve Ona lütfedilen Îsâ (a.s) nın zikri, hatıraları, gündeme alınışlarıdır bu sûre. Evet bu sûre, Meryem sûresi tıpkı Âl-i İmrân sûresi gibi İmrân ailesini, Zekeriya'yı, Meryem'i, Yahya'yı ve Îsâ (a.s)'ları bizim gündemimize getiren bir sûredir. Her an bizi ilgilendiren, her an muhtaç olduğumuz Rabbimizin rahmetinin Zekeriya (a.s)'a ulaşması hadisesinin zikri. Acaba Rabbimiz kulu Ze-keriya (a.s)'a diğer insanlardan farklı neler lütfetmiş?

3,4. "O Rabbine içinden yalvarmıştı. Şöyle demişti: "Rab-bim! Gerçekten kemiklerim zayıfladı, saçlarım ağardı. Rabbim! Sana yalvarmakla şimdiye kadar bedbaht olup bir şeyden mahrum kalmadım."

Zekeriya (a.s) gizlice, kendi kendine, içinden Rabbine dua et-mişti. Çok yaşlanmıştı Zekeriya (a.s), ihtiyarlık döneminde dua ediyordu Rabbine. Bakın diyordu ki: Ya Rabbi ben çok yaşlandım. Benim kemiklerim gevşedi. Saçlarım da ağardı. Aklar düştü başıma. Ama ya Rabbim, şimdiye kadar ben hiçbir zaman sana dualarımda bedbaht olmadım. Sana dualarımda kem talih olmadım. Senden hiçbir zaman ümitsizliğe düşmedim. Lâkin şu anda Senden isteyeceğim şey konusunda duanın şartlarından birisi olan esbaba tevessül imkânım yoktur.

Çünkü isteyeceğim şey konusunda o kadar yaşlıyım ki saçlarım beyazların tutuşturduğu bir alev içindedir. İhtiyarlığın alâmeti beni çepeçevre sarmıştır.

Gücümü kaybettim. Ama ya Rabbi biliyorum ki senden şimdiye kadar ne istediysem beni mahrum etmedin. Tüm du-alarıma icabet buyurdun. Tüm istediklerimi bana verdin. Onun için senin rahmetinden asla ümit kesmeden içinde bulunduğum bu ihtiyarlığım, bu âcizliğim, zaaflarım içinde de olsa senin rahmetinin genişliğine tamah ederek Sana dua ediyorum.

5,6. "Doğrusu, benden sonra yerime geçecek yakınlarımın iyi hareket etmeyeceklerinden korkuyorum. Karım da kısırdır. Katından bana bir oğul bağışla ki, bana ve Yakup aline mirasçı olsun. Rabbim! Onun, rızanı kazanmasını da sağla"

Ya Rabbi ben arkamdan geleceklerden korkuyorum. Arkama kalacak akrabalarımdan endişe ediyorum. Benim varislerimin, akrabalarımın durumunu beğenmiyorum. Onların benim arkamdan dinimi, yolumu değiştirmelerinden korkuyorum. Arkamdan geleceklerin ümmete halifelik görevini yapamayacaklarından endişe ediyorum. Benim dinimin, benim dâvâmın, benim yolumun takipçilerinin biteceğinden korkuyorum.

Onun için ya Rabbi senden sulbümden dinimi ayakta tutacak, yolumu diri tutacak sâlih bir evlât, sâlih bir mirasçı istiyorum. Ya Rab-bi ben kendime bir şey isteyecek, bir şey talep edeceğim ama ben çok yaşlıyım, karım da kısır. Bana katından, hazinenden bir velî lütfet. Bana bir dost, bir halef, bir yardımcı, bir evlât ver ya Rabbi. Benim yo-lumu takip edecek, benim dâvâmı sürdürecek, benim dinimi yaşatacak, benim mirasıma sahip çıkıp onu gelecek nesillere aktaracak bir evlât ver ya Rabbi.

Buhârî ve Müslim'in birlikte rivâyet ettikleri bir hadislerinde Ra-sulullah efendimizin şöyle buyurur:

"Biz peygamberler topluluğu miras bırakmayız. Biz peygamberlerin mirasçısı olmaz. Biz arkamızda ne bırakırsak o sadakadır"

Zekeriya (a.s) da: Ya Rabbi bana bir evlât ver ki o evlât bana vâris olsun derken elbette malına mülküne değil dinine, yoluna vâris olmasını istiyordu. Ya Rabbi bana bir evlât ver ki Yâkup ailesine vâris olsun, ve de ya Rabbi Sen ondan razı ol. Senin kendisinden razı ola-cağın bir evlât ver bana ya Rabbi. Senin katında ve yaratıklarının ya-nında sevimli olsun. Senin de mahlukâtının da sevdiği sâlih bir kul olsun. Sana ve kullarına karşı zâlim ve zorba birisi olmasın. Senden, Sana

kulluktan, Senden gelenlerden, Senin hükümlerinden razı ve hoşnut olsun. Yâni o peygamber olsun.

İşte evlât bunun için istenecekti. Malıma, mülküme sahip olsun diye değil. Adımı, namımı sürdürsün diye değil. Bana hizmet etsin di-ye değil. Benim dinimi sürdürsün diye, benim yolumu, benim dinimi, benim dâvâmı takip edip devam ettirsin diye istenir evlât.

Evet ihtiyar, karısı da kendisi kadar yaşlı ve kısır. Allah'ın kutlu elçisi içinde bulunduğu Yahudi toplumuna bakıyor, insanların alabildiğine tefessüh ettiğini görüyor ve için için ağlıyor, bu manzara karşı-sında ve Rabbine dua dua yalvarıyordu. Çevresine bakıyor, İsrâil oğullarının Dâvûd ve Süleyman (a.s) lar dönemindeki kulluklarının, iz-zet ve şereflerinin zirvedeki durumlarını kaybedip, zilletin, tedenninin en alt sınırına doğru hızla yuvarlanmaya başladıklarını görüyor, böylesine materyalistleşmiş bir toplum içinde dâvâsını, yolunu sürdürecek ciddi, samimi müslümanların azaldığını görüyor ve gelecek ko-nusunda endişe içine düşüyordu.

Allah'ın elçisi hayattayken gözleriyle yolunun takipçisini görmek ve arkasından emin olmak istiyordu. Allah'ın elçilerinin tümünde aynı endişeyi görüyoruz. Kendilerinden sonra kendi misyonlarını üstlenecek, kendi dâvâlarına sahip çıkacak, yollarını kaybetmeyecek bir oğlu, bir varisi hepsi de görmek istemektedirler. Gözleri arkada kalmasın istemektedirler. Çevrelerinde, akrabaları arasında böyle kendi kulluklarını devam ettirecek birilerini göremeyince de üzülüyorlar.

İşte Zekeriya (a.s) da böyle bir halet-i ruhîye içinde Rabbine dua ediyordu. Tek arzusu vardı, o da dininin kıyâmete kadar devam ettirilmesi. Gerçi Rabbimiz bu dinin kendileriyle kaim olmadığını, dininin kıyâmete kadar yeryüzünde sahipsiz bırakılmayacağını onlara bildirmiş, güven vermiş ama yine de Allah'ın elçisi gözleriyle bunu görmek istiyordu.

Rasulullah efendimizin hayatında da bunun benzerini görüyoruz. Allah'ın Resûlü zaman zaman dininin, dâvâsının hâkimiyetini ha-yattayken bir an evvel gözleriyle görmek istiyordu. Dâvâsının galibiyetine, düşmanlarının hezimetine şahit olmak istiyordu da Rabbimiz Kur'an'ın pek çok yerinde onu bu konuda uyarıyordu. Meselâ bakın Ra'd sûresindeki uyarılarından birisi şöyleydi:

"Ey Muhammed! Onlara vaad ettiğimiz azabın bir kısmını sana göndersek de, senin canını alsak da, vazifen sadece tebliğ etmektir. Hesap görmek Bize düşer"

(Ra’d 40)

Ey peygamberim! Biz onlara vaad ettiğimiz azabın bir kısmını dünyada sana gösteririz, yahut da biz seni onların arasından çekip alırız. Sen bunu hiç düşünmeden, bunun hesabına girmeden tebliğ görevine devam et.

Tabii her dâvâ adamı hayatındayken dâvâsının yeşerdiğini, dâvâsının galibiyetini, dâvâsının önünü kesmek isteyen düşmanlarının mağlubiyetini gözleriyle görmek ister. Bunu dünyada görememeye dayanamaz. Mutlaka bunun için sabırsızlanır.

İşte zaman zaman düşmanlarının zâhiren güçlüymüş gibi görünmesi, dâvâsının zâhiren hüsnükabul görmemiş gibi görünmesi karşısında Rasulullah efendimiz de sabırsızlanıyor, üzülüyor, sıkıntı çekiyordu. Allah dâvâsının bir an evvel insanlar tarafından anlaşılıp sahiplenilmesini istiyordu. Dâvâsından habersiz insanların cehenneme gidişine dayanamıyordu da Rabbimiz buyuruyordu ki:

Ey peygamberim! Sen bunu hiç düşünme. Dâvânın galibiyetini hiç kafana takma. Bu dâvâ Benim dâvâmdır ve bu dâvâyı galip geti-recek olan Benim. Ama bu hemen olmayabilir. Dünyada âcilen olmayabilir. Bunu sen hayatında görebilirsin de, görmeyebilirsin de. Sen sabret, dayan, diren! Aldırış etmeden yoluna devam et! Bıkma! Usan-ma! Şunu kesinlikle bilesin ki Allah’ın vaadi haktır. Allah seni ve dâvâ-nı mutlaka galip getirecektir. Allah senin düşmanlarını mutlaka mağlup edecektir, bundan en küçük bir endişen olmasın. Sen görevini yap gerisini düşünme. Şunu kesinlikle unutma ki netice sana ait değildir. Bu dâvâ senin dâvân değil Allah’ın dâvâsıdır ve de bu dâvâ seninle bağımlı değildir buyuruyordu.

İşte Zekeriya (a.s) da kesin biliyor ve inanıyordu ki Allah kendi dinini, kendi dâvâsını yeryüzünde sahipsiz bırakmayacaktı ama yine de bir vâris isteyerek bunu hayattayken gözleriyle görmek istiyordu. Çünkü Âl-i İmrân sûresinde anlatıldığına göre Rabbimizin Meryem’e ihsanlarını görmüş, daha önce yine Rabbimizin yaşlılık döneminde üstelik karısı da çok yaşlı iken ama İbrahim (as)’ın karısı kısır değil, sadece yaşlıydı ona bir evlât lütfettiğini biliyordu. Bunu bildiği için Rabbine dua dua yalvarıyor, bir evlât istiyordu. Bakın Allah’ın elçisinin bu samimi duasının karşılığına:

7. “Allah: "Ey Zekeriya! Sana, Yahya isminde bir oğlanı müjdeliyoruz. Bu adı daha önce kimseye vermemiştik" buyurdu.”

Evet ey Zekeriya, Yahya adında bir oğulla seni müjdeleriz. Yahya ile müjdeler olsun sana. O öyle bir evlât ki şimdiye kadar yeryüzünde bu isim hiç kimseye verilmemiştir. Şimdiye kadar yeryüzünde Yahya isminde bir çocuk dünyaya gelmemiştir. Bu isimde hiçbir kimseye Allah bir çocuk vermemiştir.

Yahya diri demektir. Yahya hayat sahibi demektir. Diri, dirilik, canlılık demektir. Neden böyle bir ismi vermişti Rabbimiz ona? Son derece yaşlı bir babadan, yine onun gibi çok yaşlı, çocuk doğuramayacak kadar ihtiyar ve üstelik de kısır bir anadan meydana gelen, ta-biri caizse, iki kurudan, iki ölüden dünyaya gelecek bir diriydi Yahya. Kemikleri gevşemiş, saçları ağarmış bir babadan ve kısır bir anadan meydana geliyordu Yahya. Yahya ile olmazı olduruyordu Rabbimiz. Yahya ile müstahili, mümkün olmayanı mümkün kılıyordu Allah. Tıpkı daha önce atamız İbrahim (a.s)'a ve hanımı, annemiz Sara'ya çok ih-tiyar hallerinde İshak (a.s)'ı lütfedip olmazı oldurduğu gibi.

Rabbimiz kendisine dua dua yalvaran elçisi Zekeriya'ya bir oğul müjdeliyordu ki bu oğulun adını da bizzat Rabbimiz kendisi koyuyordu. Yahya, yâni hayat sahibi, dirilik sahibi bir evlât. Yahya (a.s) nın hayatı, dünyaya gelişi dirilik olduğu gibi vefatı da dirilikti. Genç yaşında, babasından evvel şehadeti yudumlaması sebebiyle vefatı da dirilik olacaktı. Genç yaşında oğlunun Allah yolunda şehadetini gören yaşlı baba da Onun arkasından şehadet şerbetini içecek, O da ölümsüzlük makamına, dirilik makamına erişecek, baba oğul, iki kutlu elçi ebedîyen dirilik özellikleriyle cennete kanat açarlarken, peygamberler kanına girenler, müşrik Roma ve onlarla işbirliği eden Yahudi toplumu da kıyâmete kadar horluk, hakirlik damgasını yiyecek ve cehennemi boylayacaktı.

Evet Allah'ın bu iki kutlu elçileri kıyâmete kadar tüm müminlerin dilinde, gönlünde diriliğini muhafaza ederlerken, sadece onların kanına değil, yüzlercesinin kanına giren bu lânetlik toplum, Allah'ın arzında Allah'ın elçilerine hayat hakkı tanımayan, şu anda da yeryüzünde Allah'a inanan müminlere hayat hakkı tanımamaya çalışan bu lânetlik toplum, daha sonra Îsâ (a.s)'a karşı, daha sonra Muhammed (a.s)'a karşı da aynı şeyi yapmaya çalışan bu lânetlik toplum yeryüzünde en büyük zulmü, en büyük cinâyeti işlediler.

Allah, Zekeriya (a.s)'a Yahya adında bir evlât müjdeliyor. Böyle bir durumda, böyle bir ortamda, baba Zekeriya (a.s) nın çok yaşlandığı bir dönemde, ölüme çok yaklaştığı, kendisinden ve hanımından ümidini kestiği bir dönemde, her ikisinden de bir çocuğun dünyaya gelme ihtimalinin âdeta imkânsız göründüğü bir dönemde Onun duasını kabul ederek Rabbimiz Ona bir oğul müjdeliyordu ki dipdiri, canlı bir Yahya idi O. Doğarken, doğuşu Yahya idi, hayatı, Yahya idi,

yaşayışı Yahya idi, ölürken, şehit edilirken, ölümü Yahya idi, Allah'ın selâmına, selâmetine lâyık oluşu Yahya idi, dirildiği gün Rabbinin Ona selâm deyişi Yahya idi. Allah'ın en büyük lütuflarına erişmiş bir Yahya idi O. Rabbinin bu müjdesini alan Zekeriya (a.s) şaşkınlık ve hayret içinde dedi ki:

8. "Zekeriya: "Rabbim! Karım kısır, ben de son derece kocamışken nasıl oğlum olabilir? dedi."

Ya Rabbi, bu durumda benim nasıl bir çocuğum olabilir? Çün-kü ben yaşlılığın zirvesindeyim. Hayatın son merdivenlerine dayanmışım, karım da kısırdır. Onun da çocuk doğurma ihtimali yoktur. Nasıl olacak bu iş? Bizden, bizim gibi iki ölüden, bizim gibi iki ihtiyardan na-sıl bir çocuk dünyaya gelebilir?

Zekeriya (a.s) hem kendisine bir evlât isteyecek Allah'tan, bunun için dua dua yalvaracak Rabbine, hem de hayret ederek diyecek ki: Ya Rabbi, bu yaşta bu şartlarda bizden nasıl bir çocuk dünyaya gelecek? Tabii Onun bu sözleri böyle bir ihtimali uzak görmesi anlamına gelmiyordu. Rabbinin böyle bir şeye gücünün yeteceğine kesin inanıyordu Zekeriya (a.s). Rabbinin olmazı olduracak bir mutlak bir güç ve kudret sahibi olduğunu biliyordu.

Lâkin bir insan olarak, bir beşer olarak Allah'ın kendisine müjdelediği o çocuğun nasıl olacağını açıkça öğrenmek için böyle diyor-du. Acaba kendisi ve karısı böyle çocuk doğuracak bir yaşta olmadıkları halde mi çocuğa kavuşacaklardı? Yoksa her ikisi de çocuğa ulaşacak bir yaşa mı indirilecekler, yâni gençleştirilecekler miydi?

Anladınız değil mi espriyi? Allah'ın kutlu elçisi önce Allah'tan bir oğul istedi. Yolunu devam ettirecek, dinine inancına, dâvâsına vâ-ris olacak tertemiz bir vâris istedi, bir zürriyet istedi. Hem istedi, hem de Allah'ın müjdesiyle karşı karşıya gelince de sarsılıverdi, heyecanlanıp hayretini izhâr ediverdi, Nasıl olacak bu iş diye. İnanıyordu, şekki şüphesi yoktu. Allah'ın olmazı oldurma gücüne sahip olduğunu çok iyi biliyordu.

Ama belki atası İbrahim (a.s) in Bakara 260. âyetinin kalplerin mutmain oluşunun ikinci yolu olarak anlattığına göre meşhûd âyetleri görme arzusu içine doğmuştu. Hani İbrahim (a.s): Ya Rabbi ölüleri ölümünden sonra nasıl diriltiğini görmek istiyorum! demişti de Allah: İnanmıyor musun ey İbrahim? Buyurunca: İnanıyorum ya Rabbi! Ancak:

"Kalbim tatmin olsun için"

(Bakara 260)

İstiyorum bunu! demişti ya. Değilse atamız İbrahim'in insanların diriltileceği konusunda hiçbir şüphesi filan yoktu. Ama işte böyle bir görsel âyete tanık olarak kalbinin itminana kavuşmasını istiyordu. İşte aynen Onun gibi Zekeriya (a.s) da bir benzerini söylüyordu. Onun bu talebine karşılık bakın Rabbimiz de buyurdu ki:

9. "Allah: "Rabbin böyle buyurdu; çünkü bu Bana kolaydır, nitekim sen yokken daha önce seni yaratmıştım" dedi."

Allah buyurdu ki işte böyle. İşte Allah böyle dilediği yapandır ve bu Bana hiç de zor değildir. Bu iş Bana kolaydır. Nitekim sen hiçbir şey değildin. Sen yoktun da; daha önce seni yaratmıştım. Seni daha önce yoktan nasıl var etmişsem bu da bana çok kolaydır buyuruyor Rabbimiz. Senin yaratılışın neyse, senden iznimle bir çocuk yarat-mam da aynıdır.

Durum aynen senin dediğin gibidir. Yâni sen bir çocuk dünyaya getiremeyecek kadar yaşlısın, karın da kısırdır. İkinizden de bir ço-cuğun normal şartlarda meydana gelmesi mümkün değil gibidir. Ama Ben istemişsem kendi koyduğum yasaları değiştirir, olmazı oldururum. Benim için her şey kolaydır, hiçbir şey Bana zor gelmez. Çünkü Ben göklerde ve yerde tek egemen olanım. Ben dilediğimi yapanım. Benim dileğimi, Benim emrimi kim engelleyebilir? Benim fermanımın önüne kim geçebilir? Hayat tümüyle Bana aitken, yaratma Bana aitken, Benim yaratma dileğimin önünde kim durabilir? Kim engel olabilir? Dilediğimi dilediğim zamanda, dilediğim biçimde yaratan, dilediğime hayat veren, dilediğimi öldüren Benim. Benim hayat verdiklerimi kim öldürebilir? Benim öldürdüklerimi kim diriltebilir? Var mı Benden başka hayatın sahibi? Var mı Benden başka göklere ve yere egemen? Var mı Benden başka güç kuvvet sahibi?

Allah için yaratıkların büyüğü küçüğü, zoru kolayı olmaz. Şu kâinâtı, ayı, güneşi, yıldızları, semayı, arzı, dağları, bu muazzam kâinâtı yaratmaya gücü yeten Allah'ın ihtiyar bir babadan, kısır ve yaşlı bir anadan bir çocuk yaratmaya gücü yetmez mi? Allah'ın azameti ve kudreti yanında daha büyük ve daha küçük diye bir şey olur mu? Allah'a daha kolay, daha zor diye bir şey söz konusu olur mu? Hayır hayır Allah için zor diye bir şey düşünülemez. O ol! der, her şey oluverir.

Yaşlı bir erkeğin ve kısır bir kadının doğuramama yasasını koyan Allah, bu yasaya söz geçiren Allah, elbette bu yasanın tersine de güç yetirecektir.

Evet Rabbimizin bu uyarına muttali olan Zekeriya (a.s) bu konuda Rabbimizden bir alâmet, bir işaret istedi.

10. "Zekeriya "Rabbim! Öyleyse bana bir alâmet ver" dedi. Allah: "Senin alâmetin, sağlam ve sıhhatli olduğun halde üç gün üç gece insanlarla konuşmamandır" buyurdu."

Zekeriya (a.s) dedi ki: Ya Rabbi bana bir âyet kıl. Bana bu ko-nuda bir alâmet ver. Bu işi takdir buyurduğun zaman, bana oğul ver-me işi gerçekleştiği zaman bana bir işaret ver. Ben ne bileyim? Nasıl anlayayım oğlumun dünyaya geleceğini? Bana bunu anlayabilmem için bir delil, bir işaret ver. Çünkü benim karım hamile olacak, çocuk doğuracak yaşta değildir. Bu konuda senden bir alâmet isterim ey Rabbim dedi. Allah buyurdu ki:

Onun alâmeti, Onun ana rahmine düştüğünün işareti, karıyın Ona yüklü oluşunun delili senin üç gece peş peşe insanlarla konuşamamandır. Azaların, organların yerli yerinde ve sıhhatte olmakla beraber sen bu üç gece içinde insanlarla konuşamayacaksın. Konuşmaktan ala konacaksın.

Âl-i İmrân sûresinde de üç gün konuşamayacaksın buyurulur. Aslında gecenin zikri gündüzü de kapsar. Yâni anlıyoruz ki sen üç gün, üç gece konuşamayacaksın deniliyor. Yine Âl-i İmrân sûresinin beyanıyla ancak bir işaretle, bir remizle konuşabileceksin, işte senin istediğin alâmet, işaret budur buyuruluyor.

Evet Zekeriya (a.s) nın istediği işaret de böylece belirlendi.

Aynen Rabbimizin buyurduğu gibi oldu. Zekeriya (a.s) herhangi bir hastalığı olmadığı halde üç gün üç gece insanlarla, kavmiyle konuşamadı. Ve artık Rabbimizin bu işaretiyle Zekeriya (a.s) ın karısı Yahya'ya hamileydi, Yahya dünyaya gelecekti. Rabbimizin fermanı gereği Zekeriya (a.s) insanlarla konuşamadığı, Rabbi tarafından nutkunun alındığı o üç gün, üç gece içinde elbette boş duracak değildi. Allah'ın elçisi bu süre içinde yine kendisine konuşma yeteneğini veren, onu kendisinden alma gücüne sahip olan Rabbini zikredecek, Rabbini tesbih edecek, Rabbine kulluğa devam edecek ve insanları bu kulluğa dâvet etmeye devam edecekti. Çünkü Allah öyle istiyordu. O da Rabbinin istediği gibi hareket ediyordu.

11. "Zekeriya bunun üzerine mabetten çıkıp milletine:" Sabah akşam Allah'ı tesbih edin" diye işarette bulundu."

Evet konuşabilecek dili elinden alınmış ne gam? İşaretle konuşmak ne güne duruyordu? Eli kolu da hareket etmiyor değildi ya? Allah'ın emriyle kavmine,

insanlara konuşamıyordu ama hareketleriyle, tavırlarıyla, işaretleriyle kavmini kendi kulluğuna, kendi teslimiyetine çağırıyordu.

Tesbih zaten sadece dille olmaz. Bedenle, hareketlerle, ta-vırlarla, amellerle, azalarla da Allah tesbih edilecektir. Malın tesbihatı da o malı verenin, malın gerçek sahibinin bilinip iktisâp ve sarf yollarının Onun istediği biçimde ayarlanması, o mal konusunda Allah'ın söz sahipliğinin bilinip Onun yolunda harcanmasıdır.

Evet Zekeriya (a.s) işaretle kavmine sabah akşam Rablerini tesbih etmelerini, Rablerini kendisini tanıttığı gibi tanımalarını, tüm noksan sıfatlardan münezzeh ve tüm mükemmel sıfatlarla muttasıf bilmelerini ve hayatlarını böyle bir Rab adına yaşamalarını öğütlü-yordu. Böylece Rabbine kendisine lütfundan dolayı şükrediyor ve kavmini de şükretmeye dâvet ediyordu.

Ve işte böylece Yahya (a.s) dünyaya geliyordu. Rabbimiz da-ha gençlik çağında Yahya'ya hikmet verdi, peygamberlik verdi, bilgi verdi. Babası Zekeriya (a.s)ın duasını tümüyle kabul buyurdu Rab-bimiz. Tam Onun istediği bir evlât, tam Onun istediği vâris kıldı Onu. Bakın burada Rabbimiz hemen Yahya (a.s)'a sözü çevirerek şöyle buyuruyor:
12,14. "Ey Yahya! Kitaba kuvvetle sarıl" deyip daha çocukken ona hikmet, katımızdan kalp yumuşaklığı ve safiyet verdik. O, Allah'tan sakınan ve anasına babasına karşı iyi davranan bir kimse idi, baş kaldıran bir zorba değildi."

Yahya (a.s) nın doğumu, çocukluğu, büyümesi konusunu hiç anlatmıyor Rabbimiz. Hadisenin ayrıntılarına girilmiyor. Bize lâzım da değil zaten. Bize lâzım olacak, bizim kulluğumuza örnek olacak bölümü anlatır Rabbimiz. Bize lâzım olan yönü neymiş Yahya (a.s) nın? Büyüyüp elçi olunca Rabbimiz buyuruyor ki: Ey Yahya kitaba kuvvetlice sarıl. Kitaba kuvvetlice tutun. İşte Yahya (a.s) şahsında bizden istenen de budur.

Ey Yahya kitaba kuvvetle sarıl. Bu kitabın, Rabbimizin Mûsâ (a.s)'a verdiği ve kendisinden sonra İsrâil oğullarının peygamberlerinin tabi olup kendisiyle yol bulduğu Tevrat olduğu söylenir. Peki acaba kitaba kuvvetlice tutunmayı nasıl anlayacağız?

Kitaba sarılmak demek kitabın âyetlerini ve o âyetlerin ortaya koyduğu manayı hiç kaybetmeden hayatta uygulamaya çalışarak onu muhafaza etmek demektir. Ben bunsuz yaşayamam. Ben bunsuz hayatıma çeki düzen veremem. Ben bunsuz yol bulamam. Ben bu kitapsız hayat programı yapamam. Ben bunsuz hayat programı yapıp cennete ulaşamam. Ben bunsuz dünyamı da, âhiretimi de

kazanamam, ben bunsuz Rabbimin rahmetine ulaşamam diyerek kitabın âyetlerine sarılıp, kitabın âyetlerini anlayıp sürekli onlar kılavuzluğunda yol bulmak, yolunu onlara sormak ve onlarla bir hayat yaşamak demektir.

Kitaba sımsıkı, kuvvetlice sarılmak demek tüm ciddiyetle, tüm himmet ve dikkatle O kitaba sarılıp onu kendimizden, kendimiz de asla ondan ayırmamak, kitabı her şeyin önüne geçirmek, her şeyden önce onu tanıyıp, onunla amel etmek demektir. Kitaba tüm kuvvetimizle, tüm himmet ve gayretimizle tutunup onu asla elimizden bırakmamak, kitabın sürekli elimizde ve önümüzde olması ve her konuda ona müracaat etmemiz, tüm hayatı onunla düzenlememiz demektir.

Kitaba sarılmak sürekli kitabın âyetlerini konuşmak, sürekli onu gündeme getirmek, sürekli onu zikretmemiz, yâni hayatımızı onunla düzenlemek için onu sürekli hafızalarımızda canlı tutmamız demektir.

Kitaba sarılmak demek onu insanlara duyurmak, onu insanların gündemine indirmek ve hayatın her alanında onun uygulanmasını sağlamak demektir.

Evet Rabbimiz Yahya (a.s)'a işte bunu emrediyordu. Allah'ın emriyle kitaba sarılan Yahya (a.s) kitapla dirilik kazanıyordu. Kitapla canlılık kazanıyordu ve Yahya oluyordu. Çünkü kitabın bir adı da ruh-tur, hayattır. Kitabın olmadığı yerde, kitabın olmadığı gönüllerde, kita-bın olmadığı toplumlarda îman yoktur, orada inanç yoktur ve bunun için de orada hayat yoktur. Çünkü vahiyden uzak olan bir yerde hayat da yoktur. Kur'an ve Sünnetin olmadığı bir yerde, vahyin bulunmadığı bir yerde, bir evde, bir ülkede kesinlikle hayat da yoktur. Vahiyle irtibatları olmadığı için ölüdür onlar.

Ama şurasını hiçbir zaman unutmayalım ki Yahya (a.s)'a hitap eden bu emir şu anda bizim kitabımızda bir âyettir. Öyleyse bu sadece Yahya (a.s)'a ve Onun toplumu olan İsrâil oğullarına değildir bu hitap. Bu kitap bize gelmiştir. Bize de bir kitap verilmiştir. Öyleyse bu emir aynı zamanda bize de veriliyor ve biz de kitaba böylece sarılacağız. Demek ki biz de Allah'ın bize gönderdiği bu kitaba sımsıkı kuvvetlice tutunmak zorundayız.

İkinci boyutu da kuvvetli müminler olarak kitaba tutunun demektir bunun manası. Kavî müminler olarak, kuvvetli müminler olarak, ciddi, îmanı bütün müminler olarak kitaba sarılın diyor Rabbimiz. Yâni îman kuvvetini, amel kuvvetini, ahlak kuvvetini gündeme getirerek bu kitaba sarılın. Çünkü îmanla, amelle, ahlakla desteklenmeyen bir tutuş kuvvetli bir tutuş değildir. Hayatta kitabın

içindekileri, kitabın âyetlerini tatbik gerçeğiyle desteklenmeyen bir tutuş ciddi bir tutuş değildir.

Sadece okunan, sadece ezberlenen, sadece konuşulan ama hayatta tatbik edilmeyen, hayatta yaşanmayan bir kitap, kitap olarak korunma özelliğini kaybedecektir. Bireysel hayatla, aile hayatıyla, toplum hayatıyla, ekonomik hayatla, siyasal hayatla hukukla ve tüm hayat programlarıyla görüntülenerek, tatbik edilerek desteklenmeyen bir tutuş gerçek bir tutuş değildir.

Meselâ düşünün ki şu anda toplum olarak, müslümanlar olarak kitapla diyalog kursak, gece gündüz kitabın âyetlerini okuyup an-lasak, okunup anlaşılması adına paneller, konferanslar düzenlesek, ama anladığımız bildiğimiz bu âyetleri bireysel hayatımızda, aile hayatımızda, toplum hayatımızda, hukuk hayatımızda, ekonomik hayatımızda, toplum hayatımızda uygulamıyorsak, bu âyetlerin istediği bir hayatı yaşamıyor ve hayatımızı onlarla düzenlemiyorsak o zaman biz ne o kitaba inanmış sayılırız, ne de o kitaba kuvvetlice tutunmuş sayılırız.

Yâni inandığımız, okuduğumuz, anladığımız kitabın âyetleri hayatımızda görüntülenmiyorsa, hukukumuzda bu kitabın etkisi görülmüyorsa, kılık kıyafet konusunda bu kitap kendini hissettirmiyorsa, ekonomide etkili değilse, kılık kıyafet bu kitabın âyetlerine göre şekil-lenmiyorsa, kazanmamız harcamamız bu kitabın istediği biçimde şe-killenmiyorsa, evimiz, eğitimimiz, amellerimiz bu kitaba göre şekillen-miyorsa, yâni ortada kitaba dayalı görünür bir hayat yoksa, bir gö-rüntü, bir eylem, bir amel bir aksiyon yoksa bu îman Allah'ın istediği bir kitap îmanı olmadığı gibi, bu tutuş da Allah'ın istediği bir tutuş değildir. Çünkü Allah'ın istediği tutuş kuvvetle, îman kuvvetiyle, amel kuvvetiyle uygulama kuvvetiyle bir tutuştur.

İşte Rabbimiz bu âyetinde Yahya (a.s) şahsında bizlerden kitabına böyle bir tutuş istemektedir.

Evet kendimiz bu kitaba böyle kuvvetlice tutunup sarıldığımız gibi, çevremizdekilere de bu kitabı emredeceğiz. Çevremizdekileri de bu kitaba tutunup onunla amel etmelerini emredeceğiz ki onlar da bu kitaba sarılıp hayatlarını bu kitapla düzenlesinler. Eğer bunu yaparsanız, kendiniz Benim kitabıma kuvvetlice tutunur, onun emirlerini uygular, nehiylerinden de kaçınırsanız ve de onu toplumunuza duyurursanız, toplumunuz da Allah'ın kitabıyla en güzel bir şekilde diyalog kurar ve hayatlarını onunla düzenlerlerse kesinlikle bilesiniz ki Ben sizi de diriler yapacağım, sizin hayatınızı da bereketlendirecek ve düşmanlarınız karşısında sizi de zafere ulaştıracağım diyor Rabbimiz.

Evet daha çocuk yaşındayken Ona hikmet verdik, hüküm verdik. Kuvvetle sarılmasını emrettiğimiz kitabın bilgisini, kitabı anlama, kavrama gücünü, kitapla hareket etme yeteneğini, kitabı hadiselere, hayatın problemlerine indirgeme, hayatı kitapla yorumlama gücünü, kitap bilgisiyle hayatı düzenleme, kitabı hayata indirgeyip intibak ettirme bilgisini, kitabı hayatta hakim kılma gücünü verdik Yahya'ya.

Ve yine katımızdan bir kalp yumuşaklığı ve safiyet, temizlik verdik Ona. O, Allah'tan sakınan, Allah'ı sevendi. O Allah'ı seviyor, Allah da Onu seviyordu.

Elbette Allah'ı en çok sevenler ve Allah tarafından en çok sevilenler Allah elçileriydi. Allah'ı en yüce derecede sevenler ve bu sevgilerine Allah dûnunda hiçbir şeyi ortak etmeyenler Allah elçileridir. Onların sevgileri Allah içindi. Sevdiklerini Allah sevgisinden ötürü severler, sevmeyip düşman olduklarına da Allah düşmanlığından dolayı düşman olurlardı. Allah'ın razı olduklarından razı olurlar, Allah'ın gazap ettiklerine de gazap ederlerdi. Sevgileri, nefretleri, kabulleri, retleri hep Rablerine râci idi, Rablerine bağımlı idiler. Hayatı tertemizdi Yahya (a.s) nın. Rabbimizin terbiye ettiği, Rabbimizin eğitip bize yasal örnek yaptığı Allah elçilerinin hayatlarında şirk gibi, zulüm gibi, haksızlık gibi, günah gibi, riya gibi hiçbir necaset yoktu.

Aynı zamanda O bir muttaki idi. Allah'tan bir takva sahibiydi. Hayatını Allah için yaşıyordu. Yolunu Allah'la buluyordu, hayat programını Rabbinden alıyordu. Hayatını Allah için yaşıyordu. Yaptıklarını Allah'a lâyık yapmaya çalışıyor, Allah'a kulluğunun, Allah kontrolünde bir hayat yaşadığının bilincindeydi. Tüm hayatını Allah'ın beğenisine sunmaya çabalıyordu.

Ve anasına babasına karşı iyi davranan bir kimse idi. Sebebi vücudu olan ebeveynine karşı muhsin davranıyordu. Onlar karşısında Allah huzurunda olduğunu unutmadan davranıyordu. Ebeveynine karşı baş kaldıran, itaat etmeyen bir zorba değildi. Hem Rabbine kar-şı hem de ana-babasına karşı asi ve zorba olmadı O. Allah'a karşı itaatliydi, ebeveynine karşı da muhsin idi. Allah'a itaatinin gereği olarak Allah kullarına karşı da son derece merhametli davranıyor, Allah'ın kendisine verdiklerini Allah kullarıyla paylaşma, Allah kullarına ulaştırma kavgası veriyordu.

Tabii bütün bu güzel özellikler çalışıp çabalamakla elde edilecek cinsten şeyler değil Rabbimizin verdiği özelliklerdi. Elbette Rabbi-miz yeryüzünde sözcü

seçtiği bu mübârek elçilerine, bu gönül mimarlarına böyle bir kalp yumuşaklığı, insanları temizlemek, arındırmakla görevli elçilerine böyle bir temizlik, böyle bir arınmışlık lütfedecek, in-sanlara itaatin ne olduğunu gösterecek bir itaat örnekliği verecekti.

Elbette takvanın yolunu insanlara gösterecek olan elçilerine böyle bir takva özelliği verecekti. Çünkü onlar Allah'ın yeryüzünde seçtiği yasal örneklerdi. Hayatlarında asla falso olmayan, kendilerine tabi olanları dosdoğru hakka, hayra hidâyete sevk edecek model kul-lardı onlar.

15. "Doğduğu günde, öleceği günde ve dirileceği günde, ona selâm olsun!"

Selâm Onun üzerine olsun. Selâm Yahya'nın üzerine olsun. Ona selâm dedi Rabbimiz doğduğu gün, şehit olduğu gün, dirildiği gün. Allah'ın selâm ismine mazhar olsun Yahya (a.s). Bizler de şu anda selâm diyoruz Ona. Selâm gönderiyoruz kutlu imamımıza. Allah'ın selâmı, selâmeti Yahya efendimizin üzerine ve cümle Enbiyânın üzerine olsun diyoruz.

Evet Meryem sûresinin bu bölümünde Rabbimiz mutlak sûrette gündeme almamızı emrettiği yasal imamlarımızdan Zekeriya ve Yahya (a.s)'ların perdesini kapatıp karşımıza bir başka perde açıyor. Belki yaratılışı Yahya (a.s)'dan çok daha fevkalade olan İmrân ailesinin bir başka üyesi, bir başka yasal imamımız Îsâ (a.s) nın Meryem annemizden dünyaya gelişini gündemimize getirecek. Îsâ (a.s) nın yaratılışı Yahya (as)'ın yaratılışından çok daha enteresan ve hayret vericidir. Yahya (a.s) nın yaratılışında ihtiyar da olsa baba var, ana var, ama Îsâ (a.s) babasız, bakire bir kızcağızdan dünyaya gelecektir.

İmamımız Îsâ (a.s) nın dünyaya gelişi gerçekten insanlık tarihinin şahit olduğu en garip bir hadisedir. Gerçi yine Kur'an'ın beyanıyla Adem (a.s) in yaratılışı bundan da gariptir ama, insanlık bu ilk atamızın yaratılışına şahit olmamıştır. Onu sadece Rabbimizin gaybî beyanından öğreniyoruz. Sanki bu konunun anlatılmasından önce ona bir mukaddime olarak bu konu anlatıldıktan sonra bakın Rabbi-miz yeni bir gündem maddesini şöylece ortaya koyuyor.

16. "Ey Muhammed! Kitapta Meryem'i de an. O, ailesinden ayrılarak, doğu yönünde bir yere çekilmişti."

Ey peygamberim kitapta Meryem'i de an. Kitapta Meryem'i de gündem yap. Kitapta Meryem de bulunsun. Rabbinin kitabıyla Meryem ile de tanış. Meryem'i de

gündemine al. Ve ey peygamber yolunun yolcuları, sizler de anın Meryem'i. Sizler de tanışın Meryem'le. Sizler de gündem maddesi yapın Meryem'i.

Evet işte bizim örneklerimizden, örnek ailelerimizden birisi gündem yapılıyor burada. Hayatları kesin doğru, mutlak doğru olarak Allah tarafından tescil edilmiş elçiler sunuluyor bize. Ama Allah korusun da bakıyoruz bugün müslümanlar bu yasal örnekleri bir kenara bırakıp, iyilikleri, hayatları, takvaları, takva anlayışları tartışılabilecek bir kısım insanları gündeme getiriyorlar. Onları gündemlerine alıyorlar, onları konuşuyorlar, onları tanımaya çalışıyorlar, onlar için anma törenleri, yâd etme günleri düzenliyorlar. Günlerce sözlerini, hayatlarını tartışıyorlar. Ama Rabbimizin tanıttığı, Rabbimizin kulluk maddesi yaptığı peygamberleri tanıtmak ve tanıtmak için gündeme almıyorlar.

Halbuki yarın bunların hiçbirisinden hesaba çekilmeyeceğiz. Peygamberiniz, imamınız, örneğiniz, modeliniz kimdi? diye sorulacak. Kime uymuştunuz? Kimi örnek almıştınız? Kimin peşindeydiniz? Amellerinizi kimden almıştınız? Kimi gündemde tutmaya çalışıyordunuz? Kimi tanıyıp onun gibi olma savaşı veriyordunuz? Kimin anma törenlerini düzenleme savaşı veriyordunuz? Peygamber mi yoksa başkaları mı? Kimin sözlerini öğrenmeye, kimin sözlerini ısrarla öğretmeye çalışıyordunuz? Kimin Sünneti, kimin modeli kafalarınızda canlıydı? Peygamberinkiler mi? Yoksa başkalarınınkiler mi? Unutmayın ki yarın bundan hesaba çekileceğiz.

Eğer Allah'ın yasal örneklerini, bu örneklerin hayatlarını bize aktaran Rabbimizin şu âyetlerini, şu gündem maddelerini bir kenara bırakır da hep kendi oluşturduğunuz konularla, kendi oluşturduğunuz gündemlerle, kendi oluşturduğumuz kitaplarla, kendi oluşturduğunuz önderlerle, liderlerle günlerimizi, gecelerimizi doldurursak, tıpkı bizden önceki Allah'ın lânetlik toplumu Yahudi'ler gibi bizim îmanlarımızdan kaynaklanmayan bir hayatın adamı olursak, yâni hem bu âyetlere, bu elçilere inandığımızı iddia eder, hem de bu îmanlarımız bu kitaba ve bu kitapla gündeme alınan peygamberlere hayat hakkı tanımamayı emrederse Allah korusun işimiz bitmiş demektir.

Hayır hayır tüm sun'i gündemleri, tüm şeytan gündemlerini bir kenara bırakıp Rabbimizin bu gündemlerini ilk dert edinmek zorundayız. Eğer şu anda müslüman olduğumuzu iddia eden bizler önümüze sunulan her şeyi bir kenara iterek Allah'ın haber verdiği bu gerçek haberlerle ilgilenir, bu gerçek haberlerle beslenir, gece-gündüz bu haberlerle beraber olursak kesinlikle bilelim ki o zaman hem dünyamız düzelecek, hem âhiretimiz güzelleşecektir. Ama eğer şu anda İslâm

dışı tavırlarımızdan vazgeçmez, rahmetinin gereği Rabbimizin dünya ve âhiret kurtuluşumuz için bize seçip haber verdiği bu örnek ailelerin haberleriyle ilgilenmez, onları tanıyıp kendimize örnek almaya çalışmazsak, işte Zekeriya (a.s)'ı, Yahya (a.s)'ı, Meryem'i, Îsâ (a.s)'ı gündemimize almadan bir hayat yaşar, onlar kaynaklı, onlar örnekli bir hayata yönelmezsek kesinlikle bilelim ki yaşadığımız hayatta asla doğruyu, hakkı, hidâyeti bulamayacak, dünyamızı da, âhiretimiz de berbat etmiş olacağız.

Çünkü Allah'ın bizim seçip anlattığı bu örnek aileleri tanımayan, onları kendilerine örnek alamayan insanlar mutlaka kendilerine örnek olarak başka aileleri bulacaklar, onlar gibi olmaya çalışacaklar ve dünyada onlar gibi mutsuz oldukları gibi âhirette de onların gittiği cehenneme gideceklerdir. Gerçekten şu anda Allah'ın örnekleyip onayladığı, bu peygamberleri, bu örnek şahsiyetleri tanımayanların mutlaka onların yerini dolduracak başka örnekler peşine düştüklerini görüyoruz. Şu anda Allah'ın kitabını, Resûlünün Sünnetini bir kenara bırakıp oraya buraya koşup kendilerine örnek şahsiyet arayanların peygamberleri tanıma zahmetine katlanamayanların zavallılıklarını müşahede ediyoruz. Öyleyse arkadaşlar unutmayalım ki şu anda biz-ler iki seçenekten birisiyle karşı karşıyayız.

1: Ya Allah'ın kitabıyla, peygamberin Sünnetiyle beraber oluruz, Allah'ın kitabında haber verdiği bu haberleriyle beraber oluruz, Allah'ın kitabında bize tanıttığı bu örnek aileleri, bu peygamberleri tanıyıp kendimize örnek kabul ederiz, Hz. Adem'le başlayıp Hz. Muhammed (a.s) ile son bulan bu şahsiyetler dünyada bizim örneğimiz olur, böylece hem dünyamız, hem de âhiretimiz düzgün olur.

2: Ya da kitabı ve peygamberi, kitabın ve peygamberin bize aktardığı bu haberleri bir kenara bırakır, Allah'ın bize seçtiği bu örnekleri bir kenara bırakır, kendimizi, kendimiz gibileri örnek alır dünyamızı da âhiretimizi de mahvederiz. Şu anda bu seçim bizim elimizdedir. Sonucuna kendimiz katlanmak şartıyla dilediğimizi tercih edebiliriz.

Evet, ya gece-gündüz kitapla beraber olur, kitabın haber verdiği peygamberlerle beraber olur, onları kendi öz anamızdan, öz ba-bamızdan, kendi oğlumuzdan, kendi kızımızdan, kendi evimizden, barkımızdan, dükkanımızdan, işimizden, aşımızdan daha iyi tanırız. Yâni ya bu kitap ve peygamberler aklımıza, fikrimize, kalbimize, bel-leğimize, duygumuza, düşüncemize, gözümüze, kulağımıza herkes-ten ve her şeyden daha çok yerleşir, hayatımızda onların örneklilik-leri canlanır, attığımız her adımda, verdiğimiz her kararda, sergilediğimiz her tavırda onlar gözümüzün önünde canlanır ve böylece ha-yatı onlarla

birlikte yaşarız, Allah'ın rızası ve cennet bizimle olur, yahut da başkalarını örnek alır dünyamız da, âhiretimiz de onlarınki gibi olur.

Evet ey peygamberim ve ey müslümanlar kitapta Meryem'i de an. O, ailesinden ayrılarak, doğu yönünde bir yere çekilmişti. Meryem anamız, gencecik bir kızcağız. İmrân ailesinin daha ana karnındayken Allah'a kulluğa, Allah'ın mabedine, Mescid-i Aksâ'ya hizmete adan-mış, akrabası Allah'ın kutlu elçisi Zekeriya'nın (a.s) gözetiminde, vekaletinde büyüyen tertemiz bir genç kızcağız. Henüz bu haliyle dünyanın gündemine girmemiş bir kızcağız. Ama ileride Allah'ın bir yasasını, Allah'ın bir kelimesini doğuracak ve kıyâmete kadar bir imamımızın annesi olarak tarihe geçecek, bize gündem olacak, kadınlar âlemi içinden seçilip üstün kılınacak, ama bu şerefiyle orantılı olarak ta yeryüzünde kadın cinsinin imtihanlarının belki en büyüğüne, en çetinine, en dayanılmazına tabi tutulacak bir genç kızcağız. İşte bakın hemen Rabbimiz bu imtihanların en büyüğünü şöylece anlatmaya başlıyor:

Meryem, genç kız ailesinden doğu tarafına, mescitte bulunduğu bölgenin doğusuna doğru gitmişti. Yakınlarından kaçıp gözden ırak olmayı gerektiren, ama kitabımızın onun özel bir durumunu deşifre etmediği için bilemediğimiz bir sebeple yalnız kalmayı tercih ediyor.

17. "Sonra, insanlardan gizlenmek için bir perde germişti. Cebrâil'i göndermiştik de ona tam bir insan olarak görün-müştü."

Evet insanlarla kendi arasında da bir perde vardı. Yâni kendisini gizliyordu insanlardan. İnsanlardan uzak, ama Rabbiyle baş başa huzur içinde Rabbine ibadet ederken bir de bakıyoruz ki gerçekten dehşetli, tüyler ürperten bir manzarayla karşı karşıya geliveriyor. Bir de baksın ki karşısında seviyyen bir beşer, mükemmel ve her şeyi yerinde birisi duruyordu. İnsanlardan saklanmaya, hicaplaşmaya çalışan tertemiz, iffet abidesi kızcağızın karşısında bir insan vardı. Rabbimiz buyurur ki: Biz ona Ruhumuzu göndermiştik de o, ona tam bir insan şeklinde görünmüştü.

Buradaki Ruh Cebrâil (a.s) dır. Kitabımızın başka yerlerinde ve Rasulullah efendimizin Sünnetinde bu Ruhun Cebrâil (a.s) olduğu anlatılır. Evet Rabbimizin göndermesiyle Cebrâil (a.s) Onun karşısına bir beşer olarak çıkıverdi. Şimdi böyle bir ortamda o tertemiz, iffet âbidesi, afîfe kızcağızın halet-i ruhîyesini bir düşünün. Toplumun, İs-râil oğullarının yozlaştığı, peygamberlerinin yolundan uzaklaşıp, Allah'ın elçilerine düşmanlıklarını onların kanına girmeye kadar götürdükleri ve hızla Allah'a kulluktan uzaklaşıp materyalistleştikleri bir toplum içinde peygamber sülalesinden bir müslümanın yaptığı ufacık bir hareketin bile çok büyük spekülasyon yapıldığı bir ortamda, onların diline dolayabilecekleri bir falso yapmamak için çok dikkatli ve hassas davranan, insanların gözlerinden ırak olmayı

yeğleyen, tüm tedbirlerini alan bir genç bütün bunlara rağmen inzivaya çekildiği me-kânda bir erkekle karşı karşıya. Birden bire tüm varlığıyla, tüm îmanıyla, tüm hayasıyla sarsıldı. Hemen silkinip Rabbine sığındı. Hem Rabbinin yardımını harekete geçirmek, hem de karşısındaki adamın ruhundaki Allah korkusunu harekete geçirmek için bakın şöyle diyor-du:
18. "Meryem: "Eğer Allah'tan sakınan bir kimse isen senden Rahmâna sığınırım" dedi."

Evet genç kızın o anda yapabileceği başka bir şey yoktu. Sadece diyor ki bakın, ben Rahmâna sığınırım senden, eğer sen muttaki birisiysen. Eğer sen O'ndan korkan, O'na karşı saygı duyan, ha-yatında Rahmân olan, hayatını Rahmân için yaşayan birisiysen. Baş-ka ne yapabilirdi bir genç kız? Karşısında bir erkek vardı ve kendisi de genç bir kızcağızdı. Yâni böyle aralarında bir güç dengesi de yoktu. Ama yaratan, öldüren, koruyan, doyuran, göklere ve yere egemen olan güç kudret sahibi bir Allah'ın koruması altında ya, inanıyordu ki karşısındaki kim olursa olsun kendisine sığınanları O Rab korurdu. Kesin biliyor ve inanıyordu ki O Rahmân herkesten ve her şeyden güçlüydü. Kesin biliyordu ki Kulları O'nu koruyucu bildikleri sürece, kulları O'nun koruması altında olduğu sürece O kullarını koruyacaktı. Ama ne zaman ki kulları O'ndan gafil olurlarsa, ne zaman ki kulları O'nun koruması altından çıkmışlarsa işte o zaman O Rahmân onlardan desteğini çekiverecek ve korumasız bir duruma düşüvereceklerdi. Bunu çok iyi bilen Meryem sürekli Rabbimizin koruması altında, Rahmânın yasalarına uygun bir tavır içindeydi.

Sâliha kadınları anlatırken Rabbimiz Nisâ sûresinin 34. âyetinde şöyle buyuruyordu:

İyi kadınlar, sâliha kadınlar, gönülden Allah'a itaat eden, kocalarının meşru isteklerine itaat eden, kendileri üzerindeki Allah'ın belirlediği Allah'ın haklarına, hukuklarına, kocalarının haklarına hukuklarına riâyet eden kadınlardır.

Evet ne anladık? Ne dedi Rabbimiz? Rabbimiz Nisâ sûresinin bu âyetinde, sâliha kadın, iyi kadın Allah'ın haklarına, kocasının haklarına riâyet eden ve Allah onların kendilerini ve haklarını nasıl korumuşsa kendileri de Allah'ın hakkı olan gizliyi, gaybı, görünmeyeni ko-ruyan kadınlardır. Gizliyi koruyan, gaybı koruyandır o kadınlar. Yâni kocaları yanlarındayken onların haklarını koruyup onlara Allah'ın istediği gibi davrandıkları gibi, kocalarının olmadığı ortamlarda da korunması gerekenleri korurlar.

Allah'ın haklarını korurlar, ırzlarını, namuslarını korurlar. Allah'ın kendilerini muhafaza edip koruduğu gibi onlar da bunları muhafaza edeceklerdir. Allah'ın kendilerini koruduğu gibi onlar da ken-dilerini koruyacaklardır. Nasıl? Yâni sürekli Allah'ın emirlerine, yasaklarına riâyet ederek, Allah'ın hukukunu gözeterek, Allah'ın koruması altında kalarak, Allah'ın kendileri hakkında koyduğu yasalara riâyet ederek. İşte bir kadın böyle bir titizlikle Allah'ın koruması altında olursa Allah da onu korur. Ama Allah'ın yasalarını çiğneyerek, Allah'ın emirlerine ters düşerek O'nun korumasından çıkan bir kadının ya da erkeğin üzerinden Allah korumasını kaldırıverdi mi artık o insanın kendi kendisini koruyabilmesi mümkün değildir.

Meselâ bir kadın Allah'ın yasak kıldığı bir takım yerlere gider, bir takım ilişkiler içine girerse, Allah'ın yasalarını delerse, Allah'ın ken-disini görmek istemediği bir yerlerde bulunursa, Allah da onu korumasından çıkarıverir ve böyle bir kadının kendisini koruması da müm-kün değildir artık. Onun başına her türlü belâ gelir.

İşte Meryem bunu çok iyi bildiği için Allah'ın koruması altında bir hayat yaşamış olmanın îmanıyla hem Rahmân'ın yardımını çağırıyor, hem de karşısındakine Allah'a kulluğunu, teslimiyetini hatırlatarak, îmanını tahrik ederek kendisine bir kötülük yapmaktan engellemeye çalışıyordu. Çünkü az evvel de dediğim gibi yapabileceği başka bir şeyi yok, kaçabileceği bir yeri yok, yardım isteyebileceği kimsesi yoktu o anda. O anda îmanıyla, hayasıyla düşündü ki eğer o anda karşısındaki erkeği Allah'la karşı karşıya getirip, onun kulluğunu, takvasını gündeme getirip sarsabilirsem böylece onun bana yapabileceği kötülüğü engelleyebilirim tavrını sergiliyor.

Gerçekten de büyük bir imamın anası olmaya, kıyâmete ka-dar İslâm ümmetinin anası olmaya lâyık bir kızcağızın o anda îma-nıyla ortaya koyduğu örnek bir tavır. Karşısındakine Rahmân'ı hatırlatarak kötülüğünü engellemek, rahmetini celp etmek gerçekten bizler için çok hoş bir örnektir. Eğer gerçekten sen Allah'tan korkan muttaki birisiysen ben de senden korktuğun Allah'a sığınıyorum. Çünkü Allah'ın kendisine insan sûretinde gönderdiği Meleğinden korkmuş ve kendisinden murat almak niyetinde olduğunu zannetmişti. Elbette Allah'tan korkan birisi kendisine Rahmân hatırlatılır hatırlatılmaz kendine gelir ve nefsinin, şeytanın teşvik ettiği şehvet sâikinden hemen vazgeçerdi. Ama iş hiç de zannettiği gibi değildi. Bakın karşısında if-fetinden tir tir titreyen kızcağıza o melek kendi kimliğini açıklayarak, onun korkusunu izale ederek dedi ki:

19. "Cebrâil: "Ben temiz bir oğlan bağışlamak için, Rab-binin sana gönderdiği elçiden başkası değilim" dedi."

Dedi ki elçi: Ben Rabbinin elçisiyim. Adına bir hayat yaşadığın, adına iffetli olduğun, adına beni uyarmaya çalıştığın Rabbinin görevli elçisiyim ben ve sana tertemiz bir oğlan bağışlamak, vermek üzere geldim. Evet böylesine afife bir kızcağıza müjdelenen bir evlât. Tertemiz bakire bir kızcağıza bir evlât. Annemiz bu defa başka bir ür-pertiyle ürperir ve şaşırır. Bu duydukları onun utancını ve dehşetini bir kat daha artırır. Şu anda henüz gerçekten Allah'ın elçisi olup olmadığı konusunda kesin emin olamadığı karşısındaki adam bakire halindeyken kendisine bir çocuktan söz ediyordu. Belki de kendisini aldatıp bekaretini izaleye ikna edebilmek için düpedüz yalan söyleyen birisiydi o. Ama Allah'ın elçisi onun bu şüphelerini tamamen yok edecek şu sözleri söylemeden önce namusu tehlike altında bulunan bir yiğit mümine edasıyla soruyor karşısındakine:

20. "Meryem: "Bana bir insan temas etmemişken, ben kötü kadın da olmadığım halde, nasıl oğlum olabilir?" dedi."

Sen söylesene bana, bu iş nasıl olabilir? Benim nasıl bir çocuğum olabilir? Bana hiçbir beşer dokunmamış, ben hiçbir insanla beraber olmamışım ve üstelik ben bâğıye, azgın birisi de değilim. Yâni ben bugüne kadar ne meşru olarak, nikâhlı olarak bir erkekle evlenmişim, ne de gayr-i meşru erkeklerle birlikte olup Rabbimin yasalarını, sınırlarını çiğneyecek bir tavırda, bir ilişkide bulundum. O halde bu durumda benden nasıl bir evlât dünyaya gelecek? Benim nasıl bir oğlum olacak? Hâlâ bu işin nasıl olabileceğini anlayamıyor, ama karşısında kendisinin Allah'ın elçisi olduğunu söyleyen bu esrarengiz adamın çok açık ve net ifadeleri yine de içinde bulunduğu nazik durumun, halet-i ruhîyesinin dehşetini azaltmıyordu. Tamam kendisinin Allah'ın elçisi olduğunu söylüyordu ama afife genç her şeyin açıklığa, netliğe kavuşmasını istiyordu. Çünkü o ana kadar genç kız bir çocuğun dünyaya gelebilmesi için Rabbimizin yeryüzünde işleyen genel yasası gereği bir dişiyle bir erkeğin meşru olarak birleşmesinin dışında gerçekleşebileceğini tasavvur edemiyordu. Allah'ın elçisi diyor ki bakın:

21. "Cebrâil: "Bu böyledir, çünkü Rabbin: "Bu Bana kolaydır, onu insanlar için bir mûcize ve katımızdan da bir rahmet kılacağız; hem bu önceden kararlaştırılmış bir iştir" diyor" dedi."

Evet elçi dedi ki, bu iş böyledir. Tıpkı sûrenin evvelinde, Ze-keriya (a.s)'a denenin aynısı. Evet bu iş böyledir. Yâni gerçekten du-rum senin dediğin gibidir. Yâni ne nikâh yoluyla, ne de zina yoluyla bir erkekle bir araya gelmedin. Sana bir erkek dokunmamıştır. Sen iffetli ve namuslu bir kızsın. Ama Allah dilediğini

dilediği şekilde yaratandır. Allah güç ve kudret sahibidir. Allah mutlak egemenlik sahibidir. Yasayı koyan Allah'tır. Dilediği zaman yasasını değiştirme gücüne, yetkisine sahip olan da Allah'tır. Allah bir şeye hükmetti mi, Allah bir şeyin olmasını diledi mi ona "Ol" der, o da oluverir. Bu Rabbin için zor bir şey değildir. Bu Rabbine çok kolaydır. Çünkü yasanın sahibi Allah'tır, hayatın sahibi O'dur.

Böylece ey Meryem, senin de, senin gibi âciz kulların da alışık olmadığınız bir hükümle, bir takdirle, bir yaratış yasasıyla Rabbin diler ki, Rabbin buyurur ki Onu, oğlun Îsâ'yı insanlığa bir âyet kılacağız ve katımızdan bir rahmet olarak lütfedeceğiz biz. Artık iş bitmiştir. Bu işi Rabbin Levh-i Mahfuzda yazıp karara bağlamıştır. Yâni başka çıkar yolu yok bu iş olacaktır.

22. "Meryem oğlana gebe kaldı; o haliyle uzak bir yere çekildi."

Rabbimizin emriyle artık Meryem, Ona gebe kaldı ve bununla uzak bir yere çekildi. Çocuğu yüklendi ve uzak bir yere, uç bir yere gitti. Hamlini bir süre de olsa insanlardan gizleyebilmek için insanlardan, aile efradından uzak bir yere çekildi.

Ahlâken tefessüh etmiş bir toplumun üyesi olarak, bir insan olarak Meryem anamız Onu ne kadar da saklamaya çalışsa da Rab-bimiz buyuruyor ki: Ey Meryem, biz Onu, karnındaki Îsâ'yı (a.s) insanlara bir âyet kılacağız. Onu kudretimizi insanlara açıklayan bir âyet, bir ibret, bir nişâne yapacağız. Yaratıcılığımıza bir delil, bir alâmet kılacağız. Hayatın ve ölümün sahibi oluşumuza, göklerdeki ve yerdeki tüm yasaların sahibi oluşumuza bir hüccet kılacağız. Aynı zamanda Onu insanlara bir rahmet kılacağız.

Evet ilk insan Hz. Adem (a.s) in yaratılışından sonra yeryüzünde en büyük, en harikulâde bir hadise gerçekleşiyordu. Yahya'nın (a.s) dünyaya gelişi de enteresandı. Ama Allah'ın bu âyeti ondan daha büyük bir âyet olacaktı. Bakire bir genç kız bir çocuk dünyaya getirecekti. Hem de ataerkil aile sisteminin hakim olduğu, materyalist bir anlayışın hakim olduğu Roma gibi bir toplumun içinde, insanların gözleri önünde. İnsanların içine gömüldükleri bu yanlış ataerkil aile geleneğini, bu yanlış materyalist felsefeyi kökünden yıkacak, insanların zihinlerini altüst edecek bir hadiseydi bu. Babasız bir kızcağızdan bir çocuk dünyaya gelecek ve atalar egemenliği yıkılacaktı. Allah'ın sınırsız gücüyle babasız bir çocuk dünyaya gelecek materyalist felsefe, Allahsızlık inancı kökünden devrilecekti. Allah'ı inkâr eden, her şeyi maddeye bağlayan bilimsel kâfirlik yıkılacaktı.

Artık hayat ve ölüm konusunda, güç kuvvet konusunda, yaratma konusunda, hâkimiyet konusunda yetki, otorite ataların değil Allah'ın olduğu anlaşılacak,

egemenlik hakkı ihtiyarların değil sadece yoku var eden, varı yok eden, olmazı olduran, her şeye güç yetiren, her şeye söz geçiren Allah'ın olduğu ortaya konacaktı. Eğer söz sahibi onlar olsalardı asla böyle bir genç kız çocuk doğuramazdı. Mevcut yasalar buna elvermezdi. Eğer yetki onlarda olsaydı böyle bir çocuk beşikteyken onlarla konuşamazdı.

Evet yüklendi çocuğu ve uzak bir köşeye çekildi. Nihâyet:

23. "Doğum sancısı onu bir hurma ağacının dibine gitmeye mecbur etti: "Keşke ben bundan önce ölmüş olsaydım da unutulup gitseydim" dedi."

Evet doğum anı yaklaşıp ta doğum sancısı onu sarınca bir hurma ağacının yanına gitti. Keşke, keşke demeye başladı. Ah! Keşke bundan önce ölmüş olsaydım da unutulup gitseydim. Evet artık Hz. Îsâ dünyaya gelecektir. Ve artık sıkıntılı günler başlayacaktır tertemiz genç kız Hz. Meryem için. Bunu ya henüz melek çocuğu kendisine müjdeleyip hamile kaldığında demiştir, ya da doğum sancıları kendisini yakaladığı zaman söylemiştir. Her ikisi de mümkündür. Öyle ya, karnındaki bir çocukla kavminden uzaklaşacak, insanlardan kaçacak, uzak bir yere, mescidin tenha bir köşesine çekilecek, karnındaki çocuğunu insanlardan gizlemeye çalışacak, insanların sansasyonlarından, dedikodularından korkacak, ürkecek ve oğlunu doğururken de şöyle diyecek: Keşke bugünden önce ölüp gitseydim. Doğumundan sonra insanların kendisine diyecekleri şeylerin gözünün önüne gelmesi Ona bundan önce ölümü temenni ettiriyordu. Keşke bu olaydan önce ölseydim de bu başıma gelmeseydi, unutulup gitseydim. Keşke hakkında dedikodu edilmeyen, hakkında konuşulmayan birisi olsaydım.

Kucağında babası belli olmayan bir çocukla onların karşılarına çıkageldiği an o insanların kendisine nasıl bir gözle bakacaklarını, neler söyleyeceklerini, nasıl karşılayacaklarını düşünüyor ve üzüntüsünden ölüm istiyordu. Düne kadar mescide, Allah'ın mabedine hizmete adanmış, mübârek bir ailenin çocuğu olarak, üstelik bir peygamberin kefaletinde, Zekeriya'nın (a.s) gözetiminde büyümüş birisi olarak, o güne kadar hiçbir erkek eli değmemiş, iffet ve haya timsali bir genç kız olarak böyle kucağında babasız bir çocukla insanların karşısına nasıl çıkacağını, bunu onlara nasıl izah edeceğini, onları buna nasıl inandıracağını düşündükçe ölümü temenni ediyordu.

Gerçekten kendisine çok büyük bir rol yükleniyordu. Çok zor bir imtihandan geçiriliyordu. Tertemiz bir kızcağız olarak kucağındaki Îsâ (a.s) ile birlikte kavminin huzuruna çıktığı zaman kesin biliyordu ki tüm kavmi, tüm ailesi üzerine

yürüyeceklerdi. Bu neyin nesi ey Meryem? Sen kötü, iffetsiz birisi değildin! Anan-baban da kötü, ahlâksız, iffetsiz değillerdi. Onların çocukları olarak kucağında getirdiğin bu ço-cuk kim? Nerden aldın, kimden aldın bunu? Diyenlere karşı nasıl ce-vap verecekti? Ne diyecekti? Nasıl temize çıkaracaktı kendini? Nasıl temize çıkaracaktı ailesini? Nasıl temize çıkaracaktı Zekeriya'yı (a.s)? Nasıl bakabilecekti insanların yüzüne?

Düşünebiliyor musunuz? Gerçekten çok büyük bir imtihandı. Bırakın insanları, dağların bile dayanamayacağı bir imtihandı Meryem'in imtihanı. Bunun bir benzeri de Ayşe anamıza yapılmıştı. Çok çetin bir imtihandı bu. Hem Meryem için çetin bir imtihan, hem ailesi için, hem velîsi, kefili Zekeriya (a.s) için, hem de kıyâmete kadar İs-lâm yolunun yolcuları biz müslümanlar için çok büyük bir imtihandı. Belki o günün tüm müslümanları, belki şu anda bizler gerçekten sı-kıntılanacağız, ıstıraba boğulacağız.

Ama korkmayın, anamız adına üzülmeyin, Allah çok kısa bir zaman içinde sevdiği kulunun, mümin kulunun imdadına yetişecekti. Tıpkı Zekeriya'nın (a.s) yaşlılık halinde, karısının da kısır halinde Yahya'yı dünyaya getirirken konuşmadığı gibi Meryem anamız da ko-nuşmayacaktı. Allah savunacaktı Onu. Allah koruyacaktı Onu. Kendisi hiç konuşmayacak, eserini konuşturacaktı, amelini konuşturacaktı, beşikteki çocuğunu konuşturacaktı. Meryem işaret edecekti beşikteki çocuğuna ve çocuk Allah'ın âyeti olarak, Allah'ın bir kelimesi olarak beşikteki çocuk konuşacak ve bu Allah âyetine, Allah yasasına, Allah kelimesine şahit olan tüm Roma, tüm dünya sarsılacaktı.

O gün Allah'ın bu âyeti karşısında kâfir Roma sarsılacak, şirk dininin mensubu, atalar dininin mensubu Romalıların akılları başlarından gidecek, Yahudiler sarsılacak, bugün biz sarsılacağız ve kıyâmete kadar Allah'ın gücü karşısında, Allah'ın kudreti karşısında, Allah'ın olmazı oldurması karşısında tüm dünya insanlığı sarsılmaya devam edecek. Allah'tan, Allah'ın gücünden, Allah'ın egemenliğinden şüphe içinde olan kâfiriyle, müşrikiyle tüm insanlar beyinlerinden vurulmuş gibi olacaklar.

Evet O doğum sancıları içinde, ondan öte bu sancılar ve ıs-tıraplar içinde hurma ağacının altında kıvranırken ya bizzat Rabbimiz, ya melek, ya da karnından dünyaya gelen O çocuk, Îsâ (a.s) bakın Ona şunları söyler:

24,25,26. "Onun altından bir ses kendisine şöyle seslendi: "Sakın üzülme, Rabbin, içinde bulunanı şerefli kılmıştır. Hurma ağacını kendine doğru silkele, üstüne taze hurma dökülsün.. "Ye iç; gözün aydın olsun. İnsanlardan birini görecek olursan "Ben Rahmâna oruç adadım, bugün hiçbir insanla konuşmayacağım" de."

Şâyet bunu söyleyen Îsâ (a.s) ise onun eteğinin altından, yok Cebrâil (a.s) ise Onun bulunduğu mekânın alt kısmından bir mekândan söylüyordu. Diyordu ki: Ey Meryem! Sakın üzülme! İnsanların karşısına nasıl çıkacağım? Aileme nasıl hesap vereceğim? diye sakın mahzun olma! İçin rahat olsun; Rabbin içinde bulunanı şerefli kılmıştır. Rabbin senin ayağının altından bir ırmak akıtacak ve sen ondan istifade edeceksin. Hurma ağacını kendine doğru silkeleyip salla, üzerine taptaze hurma dökülsün ve ondan gıdalan. Ye, iç, gözün, gönlün aydın olsun. Eğer insanlardan birini görecek olursan, ben Rahmâna oruç adadım, bugün hiçbir kimseyle konuşmayacağım de.

Allahu Ekber! Allahu Ekber! Allahu Ekber! Görüyor musunuz Allah'ın yüceliğini? Görüyor musunuz Rabbimizin kuluna ikramını? Zor bir imtihana çekileceksiniz, sırtınıza bir dağ yüklenecek Rabbiniz tarafından ve Allah'tan geldiğini bildiğiniz bu imtihana Rabbiniz hatırına katlanacak, O'nun takdirine isyan etmeyeceksiniz. Allah'ın emriyle gencecik bir kızcağız bir çocuk yüklenecek, şehrinden, ailesinden uzak bir kenarda kendi başına çocuğunu doğuracak ve bakın Allah onun o andaki ihtiyacı olan tatlı bir suyunu, taze bir hurmasını nasıl emrine âmâde kılıyor? Hurma dalları nasıl üzerine eğiliyor?

Rabbinden böyle nîmetlerle karşı karşıya gelen, kucağındaki çocuğunun bir Allah elçisi olarak kendisiyle konuştuğunu duyan, gören Meryem'de hiç üzüntü kalır mı? Tüm gamları, tüm sıkıntıları gidiyor, içi rahatlıyor, kalbi huzura eriyor. Bir peygamber anası olarak yüzü gülüyor. Meleğin müjdelediği bir mûcizenin kendisiyle gerçekleştirilmesinin şerefiyle başı göklere değiyor. Ve derken gâyet rahat bir şekilde kucağındaki Allah âyetini alarak kavmine geliyor.
27,28. "Çocuğu alıp kavmine getirdi, onlar: "Meryem! Utanılacak bir şey yaptın. Ey Harun'un kız kardeşi! Baban kötü bir kimse değildi, annen de iffetsiz değildi" dediler."

Allah'ın kutlu elçisinin kutlu anası, imamımızın anası, bizim anamız kucağında çocuğuyla birlikte kavminin karşısına çıkınca aynen önceki beklediği gibi oldu. Şu müthiş tabloyu gözünüzün önüne bir getirin. Tabi işin aslına eren, şereflerin en büyüğüyle şereflenen Meryem anamız adına değil de, ailesinin, yakınlarının dehşet tablosunu gözlerinizin önüne bir getirin. Müslümanların, Allah'a samimiyetle inanmış peygamber ailesine bağlı yaşayanların yüzlerindeki müthiş hali bir tasavvur edin. Tıpkı Ayşe annemize yapılan o iftiradan sonra Rasulullah efendimizin ve onun yoluna canını fedâya hazır müslümanların yüz ifadeleri gibi, mahvolmuşlar, yerin dibine geçecek duruma gelmişler.

Diyorlar ki bakın: Ey Meryem, andolsun ki utanılacak bir şey yaptın. Ey Harun'un kız kardeşi, biz biliyoruz ki senin baban kötü birisi değildi, annen de iffetsiz değildi. Çok kötü bir iş yaptın. Senin bu yaptığını sığdırabilecek bir yer bulamıyoruz dediler. İffeti, namusu tam olan babanla, ananla, onların seni adadığı bu mabedin inşa edicisi olan Harun'la, ya da Harun ismindeki temiz kardeşinle senin işlediğin bu amelin arasında hiçbir benzerlik göremiyoruz, sen böyle iffetli kimselerin değil iffetsizlerin işiyle bizim karşımıza geldin dediler. Bütün bunları dinleyen Meryem kucağındaki çocuğa yöneldi.

29. "Meryem çocuğu gösterdi: "Biz beşikteki çocukla nasıl konuşabiliriz?" dediler."

Evet kucağındaki çocuğu gösterdi, buyurun, sorun bunun cevabını o versin dedi. Meselenin çözümü için Ona baş vurun dedi. İnsanlar böyle suçlu birinin böyle bir yola başvurması karşısında kızdılar, yahut hayrete düşüp dediler ki, beşikteki bir çocuk nasıl konuşabilir? Ya da böyle beşikteki bir çocukla biz nasıl konuşabiliriz? Bunun üzerine beşikteki çocuk:

30,33. "Çocuk: "Ben şüphesiz Allah'ın kuluyum. Bana ki-tap verdi ve beni peygamber yaptı; nerede olursam olayım, beni mübarek kıldı. Yaşadığım müddetçe namaz kılmamı, zekât vermemi ve anneme iyi davranmamı emretti. Beni bedbaht bir zorba kılmadı. Doğduğum günde, öleceğim günde, dirileceğim günde bana selâm olsun" dedi."

Dedi ki, ben Allah'ın kuluyum. ***İnnî Abdullah***. İşte bu Hz. Îsâ'-nın insanlara söylediği ilk sözüydü. Ben Allah'ın kuluyum. Ben Rab değilim, ben İlâh değilim, ben Rabbin oğlu değilim, ben Rabbin yetkilerine sahip birisi değilim. Ben başka değil, sadece Allah'ın kuluyum. Îsâ (a.s) ilk sözünde yüce Rabbini evlât edinmekten tenzih ederek kendisinin O'nun bir kulu olduğunu ilân ederken sanki daha sonra biz Îsâ'nın (a.s) yoluna taabiyiz dedikleri halde, Onu insanlıktan,

kulluktan çıkarıp tanrılık, ya da tanrının evlâtlığı makamına oturtarak küfre sapacak Hıristiyanlara en güzel mesajı sunuyordu. Ben Allah'ın kulu-yum ve Rabbim bana bir kitap verdi, bana bir kitap vermeyi hükmetti ve beni peygamber kıldı. Gelecekte peygamber olmama hükmetti.

Ve yine Rabbim ben nerede olursam olayım beni mübârek kıldı. Beni bereketli kıldı. Berekete konu yaptı beni. İnsanlara bir rah-met kapısı olarak açtı beni ve insanların cennetine sebep kıldı. Ve yaşadığım müddetçe, hayatta olduğum sürece de namaz kılmamı ve zekât vermemi emretti bana. Hayatım boyunca namaz kılarak bedenimde Rabbimin söz sahibi olduğunu ortaya koymamı, zekât vererek de malım konusunda, sahip olduğum şeyler konusunda O'nu söz sahibi bilmemi istedi benden. Bir de anneme karşı iyi davranmamı, kendisine ve anneme karşı bir bedbaht ve zorba kılmadı. Selâm olsun bana doğduğum günde, öleceğim günde ve diri olarak kalkacağım günde.

Evet bakın sözlerinin sonunda Allah'ın mübârek elçisi yine aynı konuya ısrarla parmak basıyordu. Ben Allah'ın kuluyum dedikten sonra, doğan, yaşayan, ölen, Rabbine kulluk eden bir insan olarak asla Rab olmadığını, Rabbin sıfatlarına sahip olmadığını ortaya koyuyordu.

34. "İşte hakkında şüpheye düştükleri, Meryem oğlu Îsâ gerçek söze göre, budur."

Meryem oğlu Îsâ'nın söylediği hak söz budur. O sadece ben Allah'ın kuluyum demiştir. İşte Îsâ'nın (a.s) keyfiyeti, aslı, esası budur. Öyleyse ey Îsâ'ya (a.s) inandığınızı iddia eden siz hain Hıristiyanlar, işte işin aslı budur. Peygamberiniz bizzat kendi dilinden ben bir kulum dediği halde, bunu duyduğunuz halde hâlâ ne diye Onun Rab olduğunu, Allah'ın oğlu olduğunu iddia eder durursunuz? Nereden çıkarıyorsunuz bunu? Bakın kendi dilinden Onun kendisi hakkındaki beyanını duydunuz. Vazgeçin bu küfürlerinizden, şirklerinizden. O ne tanrıdır, ne tanrının oğludur, ne tanrının yetkilerine sahiptir. İş bu kadar açıkken, bu kadar ayan beyanken hâlâ ne diye bu tür sapıklıkların peşine düşüyorsunuz? Eğer Onun böyle mûcizevi doğumu sizi yanıltıyorsa, işte Allah anlattı; Yahya'nın doğumu da böyledir, Adem'in (a.s) dünyaya gelişi de böyledir, ama onların birer insan olduklarını, tanrı olmadıklarını, tanrının oğlu olmadıklarını söyleyen sizler; Îsâ (a.s) hakkında neden sapıyorsunuz? Halbuki:

35. "Allah çocuk edinmez. O münezzehtir. Bir işin olma-sına hükmederse ona ancak " Ol" der, o da olur."

Bir oğul edinmek asla Allah'a yakışmaz. O bu gibi hallerden yüce ve münezzehtir. Hayır! O bu tür ilişkilerden uzaktır. Zira bu tür şeyler Allah'a eksiklik ve ihtiyaç izafesidir. Halbuki Allah'ın varlıklarıyla ilişkisi birbirinden farklı değildir. Hepsi O'nun kuludur. Yâni Cenâb-ı Hakkın kullarından bazısına daha yakın, bazısına daha uzak olduğu asla düşünülemez. Allah göktekilerin ve yerdekilerin sahibi iken, herkes ve her şey O'nun iken, her şey O'nun kulu ve kölesi iken, O mülkün sahibi iken neden bir çocuğa ihtiyaç duysun da? Neden onlardan birini, ya da birkaçını evlât edinsin de? Zira eninde, sonunda o da O'nun kulu ve kölesi değil mi yâni?

Aslında Allah'tı, Allah'ın oğluydu, Allah'ın yetkilerine sahipti derlerken hainler Allah yanında etkili, yetkili, torpilli varlıklar icat edip işledikleri günahlara şefaatçiler bulmaya, kılıflar ayarlamaya çalışıyorlardı. Başka bir dertleri yoktu adamların. Öyle ya bir insana çocuğundan, oğlundan daha yakın birisi olmayacağına göre, ya da adam çocuğunun hatırından çıkamayacağına göre, bunlar da sanki Allah'ı insan gibi, kendisine çocuğu vasıtasıyla yaklaşılabilecek bir varlık bildiklerinden ötürü torpil yaptırma derdiyle bu herzelere yöneliyorlardı.

Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söyleyerek iftira ediyorsunuz. O'nun oğlu da yoktur, kızı da yoktur, hanımı da yoktur, yetkilileri de yoktur, yeryüzünde yetkilerini devrettiği varlıkları da yoktur, temsilcileri de yoktur, O'nun namı hesabına iş yapacak, karar verecek hiç kimse yoktur. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nun kulu ve mülküdür. Her şey ve herkes mülktür mâlik olan sadece O'dur. O bir şeyi yaratacağı zaman sadece ol der ve oluverir. Allah böyle irade, böyle güç kuvvet sahibiyken hayrola, yâni bu dünyayı, bu yaratıklarını idare etmekten âciz kaldı da onun idaresini Îsâ'ya (a.s) Üzeyr'e (a.s), ya da başka birilerine devretti mi demeye çalışıyorsunuz yoksa?

Bakın sizin kendisine yeryüzünde en büyük iftirayı yakıştırdığınız elçinin ağzından bir daha dinleyin gerçeği:

36. "Doğrusu Allah, benim de, sizin de Rabbinizdir. O'na kulluk edin, bu doğru yoldur."

Allah benim de sizin de Rabbinizdir. Muhakkak ki kendisine kulluk edilmeye lâyık, kulluk programını bilen, sizden nasıl bir kulluk isteyeceğini bilen ve size bir hayat programı belirleyen benim de sizin de Rabbiniz Allah'tır. Sizin için de benim için de kendisine kulluk edilecek, hayat programı uygulanacak O'ndan başka Rab yoktur. Bu konuda benim sizden bir farkım yoktur. Ben de sizin gibi Allah'ın ku-luyum. Benim boynumdaki ipin ucu da Rabbimin elindedir. O ne

tarafa çekerse ben o tarafa gitmek zorundayım. Ben her zaman O’na muhtacım. Beni yaratan, beni besleyen, beni yaşatan ve bana yol gösteren O’dur. Ben nasıl O’nu Rab bilmiş ve iredemi O’na teslim etmişsem gelin siz de sizin Rabbiniz olan Allah’a kulluk edin ve O’n-dan başkalarını Rab bilmeyin. Allah yolundan başka yol yoktur. Allah’a kulluk yolundan başka yol yoktur. Yahudilik, Hıristiyanlık, İslâ-m’ın dışındaki tüm dinler, tüm yollar Allah’ın razı olmadığı dinler ve yollardır diyerek Îsâ (a.s) aynen kendisinden önceki peygamberlerin dâvetini tekrar ediyordu. Ve artık bu konuda zerre kadar bir şüpheye mahal bırakmıyordu. O böyle diyordu ama Onun yolunda olduklarını iddia edenler Ona en büyük iftirayı yapıyorlardı.

37. “Fırkalar, kendi aralarında anlaşmazlığa düştüler. Vay o büyük günü görecek kâfirlerin haline!”

Sonradan zuhur eden Hıristiyan gruplar, hizipler aralarında ihtilâf ettiler. Hıristiyan ve Yahudi hizipler kendi aralarında Îsâ (a.s) hakkında ihtilâfa düştüler. Hıristiyan gruplardan bir kısmı O’nun Allah’ın kulu ve elçisi olduğuna inanmaktadır, bir kısmı O’nun Allah’ın oğlu olduğuna inanmaktadır, bir kısmı da Allah olduğuna ve kendisine kulluk yapılması gerektiğine inanmaktadır.

Ya da Hz. Îsâ (a.s) konusunda Yahudiler başka söylediler, Hıristiyanlar da başka şeyler söylüyorlar. Yahudiler Onun sebebiyle kendi kitaplarının ve peygamberlerinin hükmü kaldırıldı diye Ondan intikam almak için Onun veled-i zina olduğunu iddia ettiler. Hıristiyanlar da onların gözünde Hz. Îsâ’yı temize çıkarabilmek için o kadar büyüttüler o kadar yücelttiler ki Onu Allah yerine oturtuverdiler. Kimisi ileri giderek kimisi geri kalarak bu konuda kendilerine zulmettiler. Allah’a zulmettiler, Allah’ın tertemiz elçisine zulmettiler. Allah’ın hakkını vermeyerek zulmettiler, peygamberin hakkını vermeyerek Ona ve kendilerine zulmettiler. Peygambere karşı böyle aşırı davranmak da zulümdür, Ona karşı ilgisiz kalarak geri durmak da zulümdür.

Evet Hıristiyanlar Allah’ın kulu ve elçisi olan Hz. Îsâ’yı İlâh edinmekle en büyük suçu işlemişlerdir. Bu onların Hz. Îsâ’yı Allah’la insan karışımı bir varlık sayma yanılgılarından, vücutta vahdet denen Allah’la insanın birleşimi teorisinden kaynaklanmıştır. Bu yanılgı yıllarca tartışmalarına rağmen meseleyi işin içinden çıkılmaz bir duruma getirmiştir. Bu karmaşık şahsiyetin, yâni Allah’la insan karışımı kabul ettikleri şahsiyetin insani yönünün ağır bastığı kanısına varanlar onun Allah’ın oğlu olduğu zehabına kapılırken, Onun İlâhlığa yakınlığını düşünenler de Onun insanlaşmış bir Allah ya da Allahlaşmış bir insan olduğu inancına düştüler. Allah bunlar için diyor ki bakın:

38. "Bize geldikleri gün neler görüp neler işitecekler! Ama zâlimler bugün apaçık bir sapıklık içindedirler."

Evet bu ihtilâfların çözümünü ertelediğimiz o büyük günü mutlak görecek olan kâfirlerin vay haline. Allah'ın bir beşer olan Meryem'den dünyaya getirdiği bir beşer olan Hz. Îsâ (a.s) hakkında böyle olmadık iftiralarda bulunarak küfre düşenlerin vay haline. Hem de kendisine iftira ettikleri Allah'ın elçisinin huzurunda Onun kendilerini Allah'a kulluğa çağıran nidalarının arasında, Ondan sonra gelip Onun durumunu ayan beyan, şeksiz şüphesiz ortaya koyan şu Kur'an'ın şe-hadeti altında o gün neler görüp, neler işitecekler o kâfirler. Ne gerçekler işitecekler, ne hakikatler görecekler o gün ama zâlimler apaçık bir sapıklık içinde görmüyorlar, işitmiyorlar. Dünyadaki hidâyet işaretleriyle ilgilenmiyorlar. Dünyada kurtuluş vasıtası olması için kendilerine lütfedilmiş olan gözlerini, kulaklarını, kalplerini kullanmıyorlar, ama yarın zorunlu olarak görüp işitecekleri bir ortamda zillet ve mahcubiyet içinde bu organlarını kullanacaklar. Duyacaklar, işitecekler, görecekler.

39. "Ey Muhammed! Hâlâ gaflet içinde bulundukları ve hâlâ inanmayanları -onları- işin bitmiş olacağı o hasret günü ile uyar."

Kıyâmet günüyle korkut onları. Çünkü o gün kaybedilen fırsatlara, kaybedilen cennete hasret ve pişmanlık duyulacak bir gündür. Ama onlar bu müthiş gün hakkında şu anda gaflet içindedirler. Perişan olacakları bu hasret gününe inanmamakta direniyorlar. Sen onları bu gafletlerinden uyandır peygamberim. O gün gelip de Eyvah! pah! Tuh! Yazıklar olsun bize! Yuh olsun bize! Vah orada yaptıklarımıza! Yazıklar olsun bizim anlayışlarımıza! Diyerek dövünecekleri, kaybettikleri fırsatlarından ötürü hasret çekecekleri o gün gelmeden önce uyanmalı onlar.

Çünkü o gün eyvah diyecekler, keşke yaşamasaydım böyle bir hayatı. Keşke gaflet içinde olmasaydım böyle bir günden. Keşke kulak verseydim Rabbimin uyarılarına. Keşke dinleseydim peygamberimin dâvetini. Yazıklar olsun bana. Ben niye böyle şuursuzca bir hayat yaşamışım. Kitap varken, ona ulaşma imkânım varken, Resul varken, örnek varken niye ben başka başka şeylerin peşine düşüp, başka başka bir hayat yaşamışım? Diyecekleri, ama bu pişmanlıklarının kendilerine hiç bir faydasının olmayacağı bir gün gelmeden uyanmalılar, diyor Rabbimiz.

40. "Şüphesiz biz bütün yeryüzüne ve üzerinde bulunan-lara vâris olacağız. Onlar Bize döneceklerdir."

Evet bir gün gelecek yeryüzünde hayat bitecek, herkes ve her şey ölecek ve yeryüzüne Allah vâris olacak. Her şey yok olacak ve sadece Allah bâkî kalacak. Konumuyla sanki yok olmayacakmış gibi, yıkılmayacakmış gibi görünen şu süslü, şu aldatıcı, şu güzelim dünya, şu hayat bir gün bitecek. Gençlik bitecek, güzellik bitecek, canlılık bitecek, hayat bitecek her şey bitecek. Baharınız bitecek, gençliğiniz bitecek, zindeliğiniz bitecek, sıhhatiniz bitecek, güçleriniz bitecek, devletiniz saltanatınız bitecek. Gökler bitecek, yıldızlar bitecek, güneşiniz bitecek ve tüm kâinâtta hayat bitecek... Zaten sizin imtihanınız için kurulmuştu bu dünya. Hanginiz ne ameller işleyecek? İşte bunun için kurulmuştu bu dünya ve imtihan sonrası bir komutla hesap konumuna geçilecek. İnsanlar Rablerine dönecekler. Herkes imtihan mAksâdıyla getirildiği bu dünyada yaşadığı hayatın hesabını Allah'a ödeyecek.

41. "Ey Muhammed! Kitapta İbrahim'e dair anlattık-larımızı da an; o şüphesiz dosdoğru bir peygamberdi."

Ey peygamberim ve ey peygamber yolunun yolcuları, kitapta İbrahim'i de anın. İbrahim'i de gündem yapın. Örneklerinizden, önderlerinizden İbrahim'e de hayatınızda yer verin. Onu da hatırlayıp gündem maddesi yapın. Ona da zaman ayırın. Muhakkak ki o sıddîk idi, dosdoğru bir peygamberdi. İnandım dediği her konunun eylemini gerçekleştiren bir peygamberdi. Îmanını, iddiasını ameliyle ispat eden bir elçiydi. Bunu da haber ver insanlara ey peygamberim. Onun gibi sadâkat ehli olmak isteyenler İbrahim'i de tanısınlar ki o:

42. "Babasına şöyle demişti: "Babacığım! İşitmeyen, görmeyen ve sana bir faydası olmayan şeylere niçin tapıyorsun?"

Babacığım, konuşulanı işitmeyen, kendisine dua edip sığınanları duymayan, onların dualarına icabet etmeyen, görmeyen, sana hiçbir faydası olmayan şeylere niçin tapınıyorsun? Sana ne faydası dokunacak bunların? Bu âciz varlıkların kendilerine bile yardımda bulunmaları mümkün değildir. Allah'tan kendilerine gelebilecek bir belâyı, bir azabı def etmeye bile gücü yetmeyen bu varlıklar nerde kaldı sana yardım edecekler, fayda sağlayacaklar? Kendilerine gelen açlık gibi, yorgunluk gibi, hastalık gibi, ölüm gibi bir sıkıntıyı bile defedemeyen bu varlıklar nerde kaldı senin sıkıntılarını giderebilecekler? Bu adamlar nasıl senin arzularına, isteklerine cevap verebilecekler? Seni hem dünyada hem de ukba'da nasıl mutlu edebilecekler? Ne yapabilecekler bunlar senin için? Ölümü engelleyebilecekler mi? Ölüm döşeğine yattığın zaman iki saatliğine olsun onu geciktirebilecekler mi? Zamana iki dakikalığına söz geçirebilecekler mi? Gökten iki damla yağmur indirebilecekler, yerden bir tek bitki bitirebilecekler mi?

43. “Babacığım! Doğrusu, sana gelmeyen bir ilim bana geldi. Bana uy, seni doğru yola eriştireyim.”

Babacığım, doğrusu sende olmayan bir ilim var bende. Doğrusu benim Rabbim sana gelmeyen bir ilim, vahiy gönderdi bana. Yâni bunlar benden değil Rabbimdendir. Onun içindir ki Allah’ın elçisi son derece saygıyla, hürmetle hitap ediyor. Bunların kendisinden değil Allah’tan olduğunu ortaya koyuyor. Bana vahiy geliyor, ben Rabbimin vahyiyle hareket ediyorum. O halde gel bana uy, bana tabi ol. Allah’a kulluğu benden öğren.

44. “Babacığım! Şeytana tapma. Çünkü şeytan Rahmâna baş kaldırmıştır.”

Ey babacığım, şeytana kulluk etme. Çünkü şeytan Rabbine baş kaldırıp isyan etmiştir. Şeytan kendisi Allah’a kulluktan çıktığı gibi insanları da Rabbine kulluktan çıkarmak için çırpınır. Kendisine itaat edenleri kendi isyanına, kendi cehennemine çağırır şeytan.

45. “Babacığım! Doğrusu sana Rahmân katından bir azap gelmesinden korkuyorum ki böylece şeytanın dostu olarak kalırsın.”

Babacığım, doğrusu sana Rahmân’ın katından bir azap gel-mesinden endişeleniyorum. Eğer şeytana uymaya devam edersen korkarım ki Rahmân’ın azabı seni kuşatacak ve sen şeytanın dostu olarak kalacaksın. Korkarım ki şeytanla beraber oluşun seni onun ateşine ortak edecek. Onunla birlikte cehenneme götürecek seni.

Evet İbrahim (a.s) babacığım, babacığım diyerek son derece saygılı bir biçimde babasını şirkten ve şeytana kulluktan koparıp tevhide, Allah’a kulluğa çağırıyor. Onun bu tavrına karşılık bakın babası şöyle diyor:

46. “Babası: “Ey İbrahim! Sen benim tanrılarımdan yüz çevirmek mi istiyorsun? Bundan vazgeçmezsen mutlaka seni taşlarım; uzun bir süre benden uzaklaş git. “ dedi.”

Ey İbrahim, sen benim tanrılarımı beğenmiyor musun? Sen benim tanrılarımdan yüz çeviriyorsun? Benin tanrılarıma kulluktan iraz ediyorsun? Eğer bundan vazgeçmezsen, bu tavrından, şu tanrılarımıza hakaretten vazgeçmezsen mutlaka seni taşlarım, seni öldürürüm. Eğer benim gazabımdan kurtulmak

istiyorsan, yaşamak istiyorsan bir süre benden uzaklaş. Dargınım sana. Uzak dur benden. Uzun bir süre gözüme görünme.

İşte îmanla küfrün farkı. İşte îman ehliyle şirk ehlinin belirgin özelliği. Birisi son derece saygılı, hürmetli öbürü son derece haşin ve sert. İbrahim (a.s): Babacığım, babacığım diyerek merhamet ve şefkatle yaklaştığı halde, onu diriltmeye, onu cennete kazandırmaya çır-pındığı halde, berikisi oğlum bile demiyor da, ey İbrahim diyor. Ey İb-rahim eğer bu yaptıklarından vazgeçmezsen, eğer benim gibi inanmazsan seni öldürürüm diyor. Küfrün îmana asla tahammülü yoktur. O böyle deyince bakın Allah'ın elçisi de:
47. "İbrahim şöyle cevap verdi: "Sana selâm olsun. Senin için Rabbimden mağfiret dileyeceğim, çünkü O, bana karşı çok lütufkardır."

Selâm olsun sana. Bana gelince ben sana selâmet ve esenlik diliyorum. Rabbim selâmet versin, Rabbim hidâyet versin sana. Senin hakkında asla bir düşmanlık düşünmüyorum. Benden sana hiç bir kötülük gelmeyecek. Ben senin hoşuna gitmeyecek hiç bir davranışta bulunmayacağım. Seni üzmeyeceğim. Ancak senin için Rabbimden mağfiret dileyeceğim. Rabbimden seni mağfiret etmesini, geçmiş günahlarını, isyanlarını bağışlamasını ve seni hidâyetine ulaştırmasını dileyeceğim. Çünkü Rabbim bana karşı çok lütufkardır. Rabbim şimdiye kadar benim dualarımı kabul buyurdu. Bana değer verdi.
48. "Sizi Allah'tan başka taptıklarınızla bırakıp çekilir, Rabbime yalvarırım. Rabbime yalvarışımda mahrum kalmayacağımı umarım."

Sizi ve Allah'tan başka taptıklarınızı terk edip ayrılıyorum. Rabbime yalvarıyorum. Rabbime yalvarışımda asla bedbaht olmayacağımı umarım. Sizin tapındıklarınıza yaptığınız dualarınızın, ibadetlerinizin sonunda bedbaht olup ümit inkisârına uğradığınız gibi ben Rabbimden ümitsiz olmayacağım. Ben sizden de, putlarınızdan da, putçuluk anlayışlarınızdan da, put sistemlerinizden de ayrılıyorum.

Ben sizin tapındığınız şeylerin tamamından beriyim. Sizin iba-det ettiklerinizin tümünden uzaklaşıyorum. Allah berisinde itaat edip sözünü dinlediklerinizin tümünden teberrî ediyorum. Allah berisinde otorite kabul ettiklerinizin, hayatınızda söz sahibi kabul ettiklerinizin tamamından uzaklaşıyorum. Şirki somutlaştırarak onu görülür, duyulur ve hissedilir hale getirerek diktiğiniz tüm putlara ibadetten yüz çe-virdim ben. Tüm putlarınıza, tüm tâğutlarınıza, tüm liderlerinize, tüm efendilerinize, tüm eğlence tanrılarınıza, tüm sanatçılarınıza, tüm si-yasilerinize ibadetten nefret ettim ben. Allah yerine ikame ettiğiniz modalarınıza, âdetlerinize, törelerinize kulluktan, onlar hatırına Allah

hatırını çiğnemekten uzaklaştım ben. Allah sever gibi sevdiğiniz ve uğrunda fedâi can ve fedâ-i mal eylediğiniz toprak, sancak, vatan, millet, bayrak, lider, önder, sistem gibi tüm putlarınıza kulluk etmekten kaçtım ben. Geleneklerinize ibadetten, atalar yoluna kulluktan ve toplumunuzda putlaştırıp Allah sisteminin yerine ikame ettiğiniz ya-saların tümüne kulluk etmekten kaçtım ben diyor İbrahim (a.s).

49, 50. "İbrahim onları Allah'tan başka taptıklarıyla baş başa bırakıp çekilince ona İshak ve Yâkub'u bahşettik ve her birini peygamber yaptık. "Onlara rahmetimizden bağışta bulunduk. Onların her dilde üstün şekilde anılmalarını sağladık."

Evet Allah'ın elçisi onları Allah'tan başka taptıklarıyla baş başa bırakıp, terk edip hicret edince, Allah için bir hicret gerçekleştirince Rabbimiz onu mükafatlandırıyor, rızıklandırıyor. Ona İshak ve Yâku-b'u lütfediyor. Ve her ikisine de peygamberlik vererek İbrahim (as)'ı ödüllendiriyor. O kâfirleri terk edip onlardan ayrılınca;Rabbimiz ona müslümanlar veriverdi. Onları övgüye mazhar kıldı Rabbimiz. Kıyâmete kadar gelecek tüm nesillerin saygı ve sevgiyle söz edecekleri önderler kıldı.
51,52,53. "Ey Muhammed! itapta Mûsâ'ya dair anlattıklarımızı da an; o seçkin kılınmış bir insan, tarafımızdan gönderilmiş bir peygamberdi. "Ona Tur dağından seslenmiş ve konuşmak için onu yaklaştırmıştık. Rahmetimizden, kardeşi Harun'u bir peygamber olarak ona bağışladık."

İbrahim (a.s) in gündeminden sonra Mûsâ (a.s) nın konu edildiğini görüyoruz. Rabbimiz Mûsâ (a.s)'ı da seçilmişlerden kılmıştı. İhlâsa erdirilmişlerden kılmıştı da Turun sağ tarafından seslenmiş, konuşmak için Onu yaklaştırmıştı. Tabii buradaki yaklaştırma mekân yaklaştırılması değil makam yaklaştırılmasıdır. Yâni Allah Ona değer verdi de kendisine, kendi kelâmına muhatap kabul edip konuştu onunla. Buradaki Turun sağ yanından ifadesi de Allahu âlem doğu ta-rafından anlamına gelmektedir. Tur dağının sağ canibinden mübârek bir ağaçtan bir ses gelmişti. Bu da Mûsâ (a.s) nın Medyen'den Mısır'a dönüşü esnasında olmuştur. Mübârek bir ağaçtan Mûsâ (a.s)'a nida edildi. Bu ağaç Hz. Mûsâ (a.s) nın sağına düşen dağın yan tarafında bulunuyordu. Ve Mûsâ (a.s) nın ısrarlı duaları ve talebini kabul ederek kardeşi Harun'u da peygamber yaptık.
54, 55. "Ey Muhammed! Kitapta İsmail'e dair anlattıklarımızı da an; çünkü o, sözünde doğru bir kimseydi, tarafımızdan gönderilmiş bir peygamberdi. Çevresinde bulunanlara namaz kılmalarını, zekât vermelerini emrederdi. Rabbinin katında hoşnutluğa ermişti."

Burada İbrahim (a.s) in büyük oğlu İsmail (a.s) da gündem yapılıyor. Bizim için yasal örneklerden birisi de İsmail (a.s) dır. Çünkü o sözüne sadık bir elçiydi. Rabbine verdiği tüm sözlerini, adaklarını yerine getiren bir peygamberdi. Babası İbrahim Rabbine verdiği ahdini yerine getirmek için kesmek üzere ayaklarının altına yatırdığında: "**B*abacığım emrolunduğun şeyi yerine getir. İnşallah beni bu konuda sabır edenler bulacaksın***"

O aynı zamanda çevresindekilere, ehline, ev halkına, ümme-tine namazı ve zekâtı emrederdi. Namaz kılarak Allah'la diyaloglarını sürdürmelerini, namazla Allah'tan mesaj almalarını, namazla Allah'a hayatlarının raporunu vermelerini, namazla bedenlerinde Allah'ı söz sahibi bilmelerini, zekâtla da toplumu ıslah etmelerini, zekâtla da mallarında Allah'ı söz sahibi bilmelerini emrediyordu.

56, 57. "Ey Muhammed! Kitapta İdris'e dair söylediklerimizi de an; çünkü o dosdoğru bir peygamberdi. Onu yüce bir yere yükselttik."

Adem (a.s) in zürriyetinden,Nuh (a.s) dan önce peygamber olmuş Adem (a.s) in torunlarından İdris'i de gündemimize almamızı istiyor Rabbimiz. O da sadıklardan, tasdik edenlerden, dosdoğru olanlardandı. Çok yüce bir mevkie sahip Allah'ın elçilerindendi.

58. "İşte onlar Adem'in ve Nuh'la beraber taşıdıklarımı-zın soyundan; İbrahim ve İsmail'in soyundan ve seçip doğru yola eriştirdiğimiz, Allah'ın kendine nîmet verdiği peygamberlerdendir. Rahmân'ın âyetleri onlara okunduğu zaman, ağlayarak secdeye kapanırlardı."

Evet işte bu peygamberler Adem (a.s) in ve Nuh (a.s) ile birlikte gemide taşıdıklarımızın zürriyetindendir. İbrahim'in ve İsmail'in soyundan seçip doğru yola eriştirdiklerimiz ve kendilerine nîmet verdiklerimiz elçilerimizdirler. Peygamberler yeryüzünde kendilerine nîmet verilen insanlardır. Nîmet budur işte. Allah kendilerine vahiy gön-dermiş, kendilerine hidâyet edip doğru yola, hak yola ulaştırmıştır. Onlar da kendilerine bu nîmetleri ulaştıran Rablerinin âyetleri kendilerine okunduğu zaman içinde bulundukları bu nîmetlere şükrederek, ağlayarak Rablerine boyun bükerler, secde ederlerdi.

59. "Onların ardından, namazı bırakan, şehvetlerine uyan bir nesil geldi. İşte bunlar azgınlıklarının karşılığını göreceklerdir."

Ama onların ardından öyle halefler, öyle nesiller geldiler ki onlar namazlarını terk ettiler, şehvetlerine uydular. Allah'la aralarındaki bağı kopardılar, Allah'la diyaloglarını kestiler. Namazla hayatı düzenleyecek Allah'tan mesaj almayı bıraktılar da onun yerine kendi şehvetlerine uymaya başladılar. Allah'ın emirlerini, Allah'ın yasalarını bırakıp kendi hevâ ve heveslerine tabi oldular. Nefislerinin zevklerinin peşinden gitmeye başladılar.

Her Resulden sonra ümmetinin büyük bir kesiminin saptığı anlatılıyor bu âyet-i kerîmede. Namazı terk ettiler. Allah'la bağlarını kopardılar. Nefislerine, şehvetlerine tabi oldular. Allah'ın kendilerinden istediği kulluklardan uzaklaştılar. Mescitleri işlemez hale getirdiler. Tarlalarının, eşlerinin, işlerinin başından ayrılıp mescitlere gelemez oldular. İşte her bir peygamberin toplumu böyle bozuldukça Rabbimiz elçilerini göndererek onlardaki bu bozuklukları düzeltmiştir. Bunlar azgınlıklarının karşılığını, cezasını göreceklerdir.

60,61. "Ancak tevbe eden, inanıp yararlı iş yapanlar bunun dışındadır. Bunlar, hiçbir haksızlığa uğratılmadan, Rahmân'ın kullarına gaypta vaat ettiği cennete, Adn cennetlerine gireceklerdir. Şüphesiz O'nun sözü yerini bulacaktır."

Ancak tevbe edip durumlarını düzeltenler, namazsız hayatlarından vazgeçip Rableriyle diyaloga geçenler, Rableriyle aralarını düzeltenler, sâlih amel işleyenler bunun dışındadır. Onlar hiç bir zul-me uğratılmaksızın Rablerinin kendilerine gıyaben vaad ettiği Cen-nete, Adn cennetlerine gireceklerdir. Hiç şüpheniz olmasın ki O'nun vaadi mutlaka gerçekleşecektir.

Tevbe kişinin Allah'la ilişkisini düzeltmesinin adıdır. Bir insan için Allah'la yakın ilgiden mahrum oluş kadar büyük bir hüsran olamaz. Tevbe, dönüş demektir. Tevbe yöneliş demektir. Tevbeyi Hz. Adem'le anlatır Rabbimiz bize. Hz. Adem bir an kıblesini değiştirmiş ağaca doğru giderken, yasaklanmış meyveye doğru giderken, şeytanın yörüngesine girip o istikâmette giderken, birden bire hatasını an-lar, pişmanlık duyarak Rabbinin arzularına doğru dönüverir. İşte tev-be budur. İşte böyle namazı terk etmiş, Allah'a itaatten çıkmış, Allah-la diyalogu kesilmiş, dünyaya doğru dönmüş, şehvetlerini kıble edin-miş, dünyayı kıble edinmiş, dünyalık programlar peşinde giderken veya şeytana yönelmiş, şeytanın yörüngesine girmiş, onun arzuları istikâmetinde bir hayat yaşarken, nefsin istekleri peşinde koşarken, bir anda yönünü, kıblesini değiştirip Rabbine yönelen ve O'nun istediği bir hayatı yaşamaya karar veren kişinin bu yaptığına tevbe denir.

Aman bakın burada tevbeyle birlikte îman ve ameli sâlih istenmektedir. Yâni işlenen günahlardan tevbe edilip vazgeçilecek, arkasından da îman edilecek, Allah'la koparılan diyalog yeniden düzeltilecek ve de sâlih amellere koşulacak. Meselâ kitabımızın haber verdiği gibi namaz kılınacak, çünkü namaz başlı başına bir tevbe, bir yöneliş ve Allah'tan yardım isteme makamıdır. Veya hac edilecek, çünkü mebrûr ve makbul bir haç kişinin anadan doğduğu gündeki gibi tüm günahlarını siler. Veya anaya babaya iyilikte bulunulacak. İmam Tirmizî'nin rivâyet ettiği bir hadislerinde Allah'ın Resûlü buyurur ki:

"Kişinin yanında ihtiyarlamış annesine ve babasına hizmet etmesi, onların şer'i ihtiyaçlarını görüp onların yüzünü güldürmesi onun günahlarının affına sebep olacaktır."

Evet tevbe edenler sâlih ameller işleyenler Adn cennetlerine gidecektir.

62, 63. "Orada boş sözler değil sadece esenlik veren sözler işitirler. Orada rızklarını sabah akşam hazır bulurlar. Kullarımızdan, Allah'a karşı gelmekten sakınanları mirasçı kılacağımız cennet işte budur."

Onlar orada, o cennette hiç bir boş söz, boş lâkırdı duymayacaklar, sadece selâm sözü işiteceklerdir. Orada lağıv yoktur. Boş söz, bâtıl söz, yoktur. Kimse orada lüzumsuz söz konuşmayacaktır. Çünkü o müminler orasını dünyada boş sözlerin, boş ve bâtıl işlerin peşine düşerek kazanmamışlar ki boş şeylerle harcasınlar. Veya lağvın bir başka anlamı da yemin demektir, o halde orada yemin de olmayacaktır. Kavga, gürültü, sataşma da olmayacaktır. Ne birbirlerine, ne de Rablerine karşı isyan da söz konusu olmayacaktır orada.

Onların orada birbirlerine sözleri sadece selâm olacaktır. Birbirleriyle karşılaştıkları zaman birbirlerine mukabeleleri sadece selâm olacaktır. Birbirlerine selâm diyecekler, selâmun aleyküm diyecekler. Birbirlerine selâm, selâmet ve esenlik dileyecekler. Çünkü Selâm Rabbimizin isimlerinden birisidir ve böylece müminler birbirlerine Rablerini hatırlatacaklar, bu nîmetleri kendilerine veren Rablerine hamd edecekler. Tüm bu nîmetleri kendilerine lütfeden Rablerine teşekkür edecekler. Elbette dünyada selâm, selâmet, İslâm ve teslimiyet içinde bir hayat yaşayan mü'minlerin yurdu selâmet yurdu olan cennet olacaktır. Yâni dünyada yaşadıkları bir teslimiyet hayatının sonunda yine selâmet yurdu olan cennette bu teslimiyetlerini sürdürecekler.

Sabah akşam onlar rızklarını orada hazır bulacaklar. Tabi ora-da ne gün vardır, ne güneş vardır, ne gece vardır, ne sabah vardır. Orada müminler için Rablerinin nûruyla özel bir aydınlanma içindedirler. Öyleyse bu ifadeyi şöyle anlamaya çalışıyoruz: Onlar her an rızklarını hazır bulacaklardır. Rızkları devamlı

ve garantili olacaktır. Dünyada olduğu gibi rızık aramaya, rızık kazanmaya çıkmayacaklar. Ne isterlerse, ne arzu ederlerse zahmetsiz, meşakkatsiz bir şekilde, hem de kesintisiz olarak ayaklarının ucunda bulacaklardır.

İşte kullarımızdan, Allah'a karşı gelmekten sakınanları, ha-yatlarını Allah için yaşayanları mirasçı kılacağımız cennet budur. Tevarüs edecekler onlar bu cennetlere. Yaratılan her insan için Rabbi-miz biri cennette, diğeri de cehennemde olmak üzere iki makam, iki yerleşim merkezi yaratmıştır. Kâfirler, iradelerini cehennemden yana kullandıkları için cehenneme gidince cennette onların boş kalan yerlerini, yurtlarını da Rabbimiz bu müminlere verecektir. Böylece bir kendi cennetleri, bir de vâris oldukları cennetleri olacaktır onların. Tabii müminlerin cehennemdeki boş kalan yerlerine de kâfirler vâris olacaklardır.
64, 65. "Cebrâil Muhammed'e şöyle dedi: "Biz, ancak Rabbinin buyruğuyla ineriz; geçmişimizi geleceğimizi ve ikisinin arasındakileri bilmek O'na mahsustur. Rabbin unutkan değildir. O, göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir; öyleyse O'na ibadet et ve bu ibadette sabırlı ol. Hiç O'na benzeyen bir şey bilir misin?"

Evet Allahu Âlem Rasulullah efendimizin Cebrâil (a.s) in kendisine daha sık gelmesi yönünde bir arzusuna, bir talebine karşılık Allah'ın Kerîm elçisi Cebrâil'in bir cevabıdır bu. Biz ancak Rabbinin buyruğuyla ineriz. Bizim inmemiz Allah'ın emriyledir. Bizim önümüz, arkamız ve içinde bulunduğumuz mekân Allah'a aittir. Rabbimizin izni ve emri olmaksızın bizler hiçbir harekette bulunamayız.

Ya da bir süre Rasulullah efendimize vahiy kesilmişti de Ra-sulullah efendimiz Cebrâil (a.s)'a çok geciktin, kendini özlettin buyurmuştu da Cebrâil (a.s) da böyle demiştir. Biz ancak Rabbinin emriyle vahiy getiririz. Her şeyi bilen O'dur. O'nun için asla unutkanlık ve gaflet düşünülemez. O Allah göklerin ve yerin, ikisi arasında bulunanların Rabbidir. Gökte ve yerdeki varlıkların tümünün boyunlarındaki ipin ucu Allah'ın elindedir. Hepsi de Allah'a kulluk etmektedir. Hepsi de Allah'ı dinlemekte ve O'nun yasalarına boyun bükmektedir. Hiç bir varlık Allah'ın kendisi için belirlediği bu kulluk yasasına karşı gelip isyan edemez. Göklerde, yerde ve ikisi arasında ne varsa hepsinin Rabbidir Allah. Tüm varlıklar, melekler, peygamberler, insanlar, hayvanlar, ay, güneş, yıldızlar, dağlar taşlar, bitkiler, yağmurlar, bulutlar, rüzgarlar hepsi de Rableri olan Allah'a teslim olmuşlar, boyun bükmüşlerdir.

Tüm varlıkların Rabbi Allah ise, dini İslâm ise öyleyse sen de Rabbine kulluk et, Tüm hayatını Allah adına yaşa ve O'na yapacağın kulluğunda sabırlı ol. Rabbin ne istiyorsa, nasıl istiyorsa onu gerçekleştirme konusunda diren, dayan. Hiç

O’na benzer var mı? O’nun bir adaşını biliyor musun? Var mı O’nun gibi güç ve kudret sahibi? Var mı O’nun gibi Rab? Var mı O’nun gibi Mâlik? Göklerde ve yerde ne vara hepsi Allah’ındır. Mülkün sahibi Allah’tır. Mülkün sahibi Allah’sa, mülke mâlik olan O ise elbette o mülk konusunda söz sahibi de O olacaktır. Mâlik O ise, elbette kulluk edilmeye lâyık olan da O olacaktır. Hayatın sahibi O ise, elbette hayatın karışıcısı, hayatın program yapıcısı da O olmalıdır. Mâlik Allah ise Rab ta, İlâh ta O olmalıdır.

66, 67. “İnsan: “Ben öldüğümde mi dirileceğim?” der. Bir insan, kendisi önceden bir şey değilken onu yaratmış olduğumuzu hatırlamaz mı?”

Evet şu insan, şu nankör insan kendisi önceden hiç bir şey değilken, bizim kendisini yarattığımızı, yoktan var ettiğimizi, bir damla meniden yarattığımızı, kendisini adam ettiğimizi bilmiyor mu ki şimdi ben öldüğüm zaman, yok olup gittiğim zaman mı dirileceğim? diyor. Onu yoktan var eden biz değil miyiz? Bizim karşımızda kendisini bir şey mi zannediyor ki öldükten sonra Allah beni nasıl diriltecek diye delil getirmeye, itiraz etmeye çalışıyor? Nankör insan kendi yaratılışını, var edilişini unuttu da Allah karşısında Allah’ı yalanlamaya, yalancı çıkarmaya, Allah’ın âyetlerini reddetmeye, Allah’la mücâdeleye tu-tuşuyor. Kendi yaratılışını unuttu da şöyle diyor: Şimdi ben ölüp gittikten sonra, vücudum toprak olup, tüm hücrelerim dağılıp gittikten sonra dirileceğim ha? Kimin gücü yeter buna? Olacak şey mi bu? Demeye kalkışıyor. Öldükten sonra yeniden dirilişi reddetmeye çalışıyor.

Bu nankör insan yaratılışını hiç düşünmüyor mu? Nasıl da unutuyor ana rahmine atılmış bir damla sudan yaratıldığını? Neyine güveniyor da Allah karşısında bilgi iddiasında bulunuyor? Allah’a delil getirmeye kalkışıyor? İlk defa onu yaratan Allah tekrar yaratmaya, tekrar diriltmeye güç yetiremez mi?

68,69,70. “Rabbine andolsun ki, Biz onları mutlaka uydukları şeytanla beraber haşr edeceğiz; sonra cehennemin yanında diz çöktürerek hazır bulunduracağız. Sonra her toplumdan Rahmâna en çok kimin baş kaldırdığını ortaya koyacağız. Cehenneme girmeye en lâyık olanları Biz biliriz.”

Rabbine andolsun ki:Biz âhireti, öldükten sonra dirilişi, ölüm ötesi hayatın hesabını, kitabını reddeden, bu dünyada yaptıklarının hesabının sorulmayacağını düşünen, hayatını bu inanca bina eden ve bu yüzden de bu dünyada hiçbir sınır tanımadan kâfirce, zâlimce bir hayat yaşayan kimseleri mutlaka uydukları, tabi oldukları şeytanla beraber haşr edeceğiz diyor Rabbimiz. Âhireti reddeden her bir kâfiri kendisine âhiretin yokluğu düşüncesini empoze eden, onu dirilişin olmayacağı inancına bağlı bir hayata sevk eden bir şeytanla birlikte zincire bağlayacak Rabbimiz. Zaten dünyada da şeytanlara bitişikti bu alçaklar.

Zuhruf sûresinde Rabbimiz Kur'an'dan yüz çevirenlere şeytanı musâllat kıldığını anlatır. Kim Allah'ın kitabından yüz çevirirse, kitaba karşı kör ve sağır davranır, kitapla ilgilenmezse, Allah'a kulluktan yüz çevirirse, kitaptan habersiz bir hayat yaşarsa Allah ona bir şeytanı mûsâllat kılar ki o hiç bir zaman onun yanından ayrılmaz. Yâni sanki o şeytan ona bitişik oluverir. Yâni şeytan onun etrafını öyle bir sarar, onu öyle bir esir alır ki artık o şeytanın hâkimiyeti altına girer ve ondan kurtulamaz.

Elbette dünyada Allah'ı reddeden, Allah'ın vahyine karşı kör ve sağır davranan bir kimsenin âkıbeti budur. Vahyin, kitabın alternatifi budur. Rahmânın vahyiyle beraber olmayan kişi elbette şeytanın vahyiyle beraber olmak zorundadır. Allah'a kul olmayan elbette şeytanın kulu olmak zorundadır. Kur'an'ı tanımayan Kur'an'la beraber olmayan bir adam ne yapar da başka? Hayatında amel edecek kitabı olmayan bir adam ne yapar? Ya bizzat şeytanın, ya da yeryüzündeki iki ayaklı şeytanların kulu kölesi olur.

Evet böylelerini yanlarındaki dostları, velîleri olan şeytanlarıyla beraber cehennemin yanında diz çöktürecek Rabbimiz. Sonra da her bir topluluk içinden onların önderlerini ortaya çıkaracağız. Her toplumun ileri gelen kâfir müstekbirlerini ilan edeceğiz. Her bir toplumun en azgınlarını, o toplum içinde en çok baş kaldıranlarını ilân edip ortaya çıkaracağız. Sonra da zâlimlik, azgınlık sıralarına göre cehenneme atılacaklardır.
71,72. "Sizden cehenneme uğramayacak yoktur. Bu, Rab-binin, yapmayı üzerine aldığı kesinleşmiş bir hükümdür. Sonra biz Allah'a karşı gelmekten sakınmış olanları kurtarır, zâlimleri de orada diz üstü çökmüş olarak bırakırız."

Evet herkes cehenneme uğrayacak, herkes cehenneme sunulacak, bu Rabbimizin kesinleşmiş bir hükmüdür. Sizin Ona uğramanız kaçınılmazdır diyor Rabbimiz. Vazgeçilmez bir yasadır, bir hüküm-dür. Herkes oraya uğrayacak, ama Rabbimiz muttakileri oradan çekip kurtaracağız buyuruyor. Zâlimleri de orada diz üstü çökmüş olarak bırakacağız.

Burada anlatılan sırat köprüsünün cehennem üzerine kurulmuş olması ve herkesin oradan geçmesi anlamınadır. İmam Ahmet İbni Mes'ud, efendimizden rivâyet ettiği bir hadislerinde şöyle buyurur:

"Bütün insanlar oraya gelir. Ondan sonra da herkes ameline göre oradan ayrılır.

Yine İbni Mesudun rivâyet ettiği başka bir hadislerinde de:

"Orada insanlar ateşin etrafında ayakta dururlar. Daha sonra amellerine göre kimisi şimşek gibi, kimisi rüzgar gibi, kimisi kuş gibi, kimisi de en hızlı giden deve gibi hızlı geçip gider. Kimisi koşar, nihâyet onlardan en son gelecek kişinin ışığı baş parmaklarının ucunun bulunduğu yere varacaktır. İnsanlar oradan geçerken sırat sağa sola meyledecektir. Sırat oldukça kaygan ve kaydırıcı bir zemindir. Onun üstünde deve dikeni gibi dikenler vardır. Etrafında da melekler durmaktadır. Bu meleklerin yanında ateşten kancalar vardır. Melekler onlarla,onları yakalarlar." Buyurur.

Evet herkes oraya uğrayacak ama müminler, muttakiler Allah'ın izniyle cennete uçarlarken kâfirler de diz üstü cehenneme yuvarlanacaklardır.

Hadislerin ortaya koyduklarına bakılırsa yine insanlardan, müslümanlardan kimileri günahlarının cezasını çektikten sonra tekrar cehennemden çıkarılacaktır. Hadisler konuyu böylece ortaya koymaktadır. Değilse mesele ne Mürcie'nin dediği gibidir, ne de Mutezilenin anladığı gibi. Mürcie kebire sahipleri, yâni büyük günah işleyen kimseler asla cezalandırılmayacaklar, İslâm'la beraber mâsiyet kişiye hiçbir zarar vermez. Binaenaleyh kişi müminse ne kadar günahkâr da olsa direk cennete gidecektir derken, Mutezile de onların tamamen aksine kebire işleyenler cehennemde ebedîyen kalacaktır der. Biz böyle inanmıyoruz. Biz hadislerin delâletiyle günahkâr müminlerin cehennemde ebedî kalmayacaklarına, belli bir azabı çektikten sonra oradan çıkarılacaklarına inanıyoruz.

73. "Âyetlerimiz kendilerine apaçık okunduğu zaman inkâr edenler, inananlara: "Bu iki takımın hangisinin makamı daha iyi ve yeri daha güzeldir?" derler."

Evet insanların, müminlerin, muttakilerin, kâfirlerin, müşriklerin âkıbetlerini ortaya koyan bu âyetler kâfirlere duyurulduğu zaman derler ki; bu iki grubun hangisinin makamı, konumu, durumu daha iyi? Yeri daha güzeldir? Kimin daha güzel evleri var? Kimin hayat standartları daha yüksek? Kimin yolları, mektepleri,

sosyal ve siyasal yapılanmaları daha üstün? Kimin parası daha çok? Kimin hayatı daha lüks? Dünyaya kim egemen? Adım adım bizi takip ediyorsunuz. Bize imreniyor, bizim gibi olmaya can atıyorsunuz. Bizim kapımızda hukuk dileniyorsunuz, eğitim dileniyorsunuz, para dileniyorsunuz. Bizim iş yerlerimizde çalışıyor, bizim artıklarımızla doyuyorsunuz. Ekonominizle, siyasetinizle, eğitiminizle, hukukunuzla, sosyal, siyasal yapılanmalarınızla, ahlakınızla, ailenizle, düğününüz, derneğinizle, her şeyinizle bize tabi oluyorsunuz. Ne olur bizi koltuğunuzun altına alın diye kapımızı dövüyor, eşiğimize yüz sürüyorsunuz. Şimdi böyle bir durumda sizin makamınız, konumunuz mu daha iyi? Yoksa bizimki mi? Biz size niye inanalım? Biz inandığınız âyetlere niye îman edelim? Niye sizin gibi müminler olalım? diyorlar. Allah'ın âyetlerine teslim olacakları yerde kendilerini üstün görüyorlar, kibirleniyorlar, zenginliklerinin bir haklılık sebebi olduğunu, üstünlük sebebi olduğunu iddia etmeye çalışıyorlar.

74. "Onlardan önce nice nesilleri yok ettik ki, onlar varlıkça ve gösterişçe bunlardan daha üstündüler."

Halbuki sizden önce sizlerin şu anda övünmeye çalıştığınız şu mallarınızdan, zenginliklerinizden çok daha fazlasına sahip olan nicelerini biz helâk ettik. Hiç düşünmüyor musunuz? İşin farkında değil misiniz? Tarihten hiç ibret almıyor musunuz? Sizlerden önce nice nesilleri yok ettiğimizi bilmiyor musunuz? Sizden öncekilerin başlarına gelenlerden haberleriniz yok mu?

Arkadaşlar, tarihe bakıldığı zaman güçlü, kuvvetli, Medenî-yetler kurmuş nice toplumların helâk edildiğini görürüz. Eğer tarih içinde Rabbimizin helâkine maruz kalmış bu toplumlar gerçekten güçlü kuvvetli olmasalardı elbette onlardan günümüze intikal eden bu kalıntılar olmazdı. Onların günümüze intikal eden bu kalıntılarından anlıyoruz ki kendilerine Rabbimiz tarafından çok büyük imkânlar, fırsatlar verilmiştir. Ama onlar Allah'ın helâkinden kurtulamadılar. O zaman anlıyoruz ki bunun gerekçesi şudur: Gerekçe Allah'ı ret, Allah'ın hayat programını ret ve Allah elçileriyle alay. İşte tarih boyunca helâk yasasının gerekçesi budur. Allah'ı hayata karıştırmamak, Allah'ın istediği bir hayatı yaşamaya yanaşmamak. Hayatı Allah'ın değer yargılarıyla değerlendirmemek.

75. "De ki: "Sapıklıkta olanı Rahmân ne kadar ertelese bile, sonunda, tehdit edildikleri azap ya da kıyâmet gününü gördükleri zaman onlar kimin yerinin daha kötü ve taraftarlarının daha güçsüz olduğunu bilecektir."

Evet böyle Allah âyetlerini, Allah'ın değer yargılarını reddederek kendilerine göre bir dünya yaşayan, dünyanın konumu gereği, Rabbimizin dünyada hikmetiyle koyduğu yasaları gereği kendilerine bu dünyada zaman, imkân, fırsat tanındığı için rahat hareket eden kâfirler âhirette kimin üstün, kimin alçak olduğunu anlayacaklar. Pey-gamberim, sen onlara de ki, sapıklıkta olanın;Rahmân günlerinin u-zunluğunu uzattıkça uzatsın. Böylece tuğyanı, azgınlığı arttıkça artsın. Bu ancak onların cehenneme gidişlerini hızlandıracak, azaplarını artıracaktır. Değilse bir gün gelip bitecek olduktan sonra dünyada verilenlerin hiç bir değeri yoktur. Yaşasınlar bakalım dünyada bolluk ve refah içinde. Nasıl olsa bir gün gelip tehdit edildikleri azapla karşı karşıya geldikleri zaman kimin üstün, kimin alçak olduğunu, kimin bâtıl ehli, kimin de hak ehli olduğunu, kimin yerinin daha kötü, kimin yerinin, makamının da daha iyi olduğunu, kimin taraftarlarının daha zayıf, kimin yardımcısının daha güçlü olduğunu, kimin kaybedip, kimin kazandığını o zaman anlayacaklar.

76. "Allah doğru yolda olanların doğruluğunu artırır. Bâkî kalacak yararlı işler Rabbinin katında sevap olarak da daha iyidir, sonuç olarak da daha iyidir."

Evet doğru yolda olanların, hidâyet üzere bir hayat yaşamak isteyenlerin hidâyetlerini artırır Rabbimiz. Yâni kim hidâyette olmak isterse, iradesini hidâyetten yana kullanırsa, Rabbimiz onun göğsünü, İslâm'a genişletir. Onun sadrını İslâm'a açıverir ve hidâyetini artırıverir. Tabii bunun için kulun bizzat hidâyeti istemesi gerekmektedir. Eğer kişi hidâyeti talep eder, tüm benliğiyle Rabbine yönelir, Rabbine muhtaç olduğunu anlar, hayat pusulasını Rabbine doğru çevirir, Rab-bine başvurursa Allah onu mutlaka hidâyete ulaştıracak ve hidâyetini artıracaktır. Allah'ın hidâyetini artırdığı kimse de İslâm'a yönelecek, îmana yönelecek, kulluğa yönelecek, Kur'an'a yönelecek, Sünnete yönelecek, cennete, itaate, âhirete ve ölüme hazırlığa yönelecektir.

Yâni Rabbimiz hidâyetini artırdığı kullarının önüne öyle bir ufuk açar ki, o kadar rahat bir gönül huzuruna kavuşur ki İslâm'ı çok rahat yaşar. Allah'a çok rahat kulluk yapar. Allah'ın emir ve yasaklarının tümünden razı olur. Emirlerini yerine getirmek ve yasaklarından sakınmak onun için çok kolay hale gelir. Dünyası da düzgün olur o kişinin âhireti de.

Evet unutmayın ki bâkî kalacak olanlar, Rabbinizin katında sevap yönünden daha iyi, sonuç olarak daha hayırlı olacak olanlar sâlih amellerdir. Yâni şu kâfirlerin varlığıyla övünüp müslümanlara karşı üstünlük tasladıkları mallar, mülkler değil;sâlih ameller bâkîdir. Unutmayın ki mallar, mülkler, oğullar, kızlar, makamlar, mansıplar dünya hayatının süsü ve ziynetidir. Dünya hayatının bir eğlenceliğinden başka bir şey değildir bunlar. Ama bâkî olanlar, kalıcı olanlar, ölümsüz olanlar, öbür tarafa intikal edecek olanlar ise sâlih ve güzel amellerdir.

Sürekli olanlar, devamlı olanlar, kalıcı olanlar sâlih amellerdir. Yaşadığımız bu hayatın sonunda bizimle beraber olacak, kabirde bizimle beraber olacak, bizi asla terk etmeyecek ve bizi cennete götürecek olanlar sâlih amellerdir.

Öyleyse ey müslümanlar, sakın ha sakın kâfirlerin size karşı hava attıkları şu geçici dünya mal mülklerini heves kabul etmeyin, hedef kabul etmeyin, amaç kabul etmeyin, her şey zannetmeyin. Bağlanmaya değmez bunlara. Bakıyoruz bir varmış, bir yokmuş. Öyleyse iyi anlayın. Hangi zevkiniz yarın da böyle devam ediyorsa o âhirettir, hangi zevkiniz de yarına intikal etmiyorsa işte o da dünyadır. Çocukken oynadığınız oyunları bir düşünün. Karşı takıma attığınız goldeki sevinci bir düşünün. Veya damat olurken giydiğiniz elbisedeki güzelliği düşünün. Okula kaydolduğunuz günkü sevincinizi veya okulu bitirdiğiniz günkü sevincinizi bir düşünün. O sevinçlerinizden, heyecanlarınızdan bugüne intikal eden bir şey var mı? Hatırlamıyorsunuz bile değil mi? Bugün hiç de anlamı yok değil mi onların? Yâni o günküler, o günkü anlamını hep kaybetmişlerse bunların hepsi dünyadaki hayattır, hep geçici şeylerdir. Ama Allah'ın yanında hep hayırlı ve bâkî olanlar vardır.

Meselâ ilk defa kıldığınız bir namazdan duyduğunuz zevki bir düşünün. Bugün de aynen devam ediyor değil mi? İşte bu sâlih ameldir. Veya tuttuğunuz ilk oruçtan duyduğunuz heyecan bugün de devam ediyor değil mi? İşte bâkî olan sâlih amel budur.

77. "Ey Muhammed! Âyetlerimizi inkâr eden ve: "Bana elbette mal ve çocuk verilecektir" diyeni gördün mü?"

Allah'ın âyetlerini inkâr eden, Allah'ın âyetlerini örten, Allah'ın âyetlerini işlemez hale getiren şımarık bir insan tipi anlatılıyor. Ben üstünüm, ben akıllıyım, benim Allah katında üstün bir yerim var. Bana elbette mal ve evlâtlar verilecektir. Ben bunu hak etmişim. Ben buna layığım diyerek Allah'a akıl vermeye, insanlara tepeden bakmaya çalışan ve sahip olduğu malını, mülkünü, servetini, sâmânını, çolu-ğunu, çocuğunu, makamını mevkiini, gücünü, kuvvetini, gençliğini, zindeliğini hep kendisinden bilen ve bunları hiç yitirmeyeceğine inanan zorba bir adam. İzzet ve şerefi bunlarda gören, bunlarda arayan bir adam.

Elbette Allah'ın âyetlerini örtüp bir hayat yaşayan, Allah'ın âyetlerinden habersiz değer yargıları geliştiren bir adam buradaki malı mülkü, çoluğu, çocuğu makamı mansıbı hatırına Allah'ı unutacak, Allah'a kulluğu unutacak, hayatında Allah'ı diskalifiye edecek ve kendini mülkün sahibi bileceklerdir. Kendini hayata ve mülke etkin ve yetkin bilecek ve elbette bunlar bana verilmeli diyecektir.

Dünyada bize ayrıcalık tanınarak mal mülk, çoluk çocuk verildiğine göre, ya da siyasal ve ekonomik güçler verildiğine göre, dünyada bunlara biz lâyık görüldüğümüze göre elbette âhirette de bize ayrıcalık tanınacak, ayrı muamele yapılacaktır. Zatıalileri orada da korunacaktır elbette. Çünkü dünyada bu kadar servetin, bu kadar saltanatın sahibi değil miydik bizler? Öyleyse sayın cenapları elbette âhirette de düşünülecek, elbette orada da protokol bozulmayacak, orada da saygınlığını koruyacaktı. Böyle düşünüyor adam. Çünkü bu dünyada her türlü dümen çevirerek çok rahat işini beceriyor. Ama böyle diyen, böyle düşünenlere Rabbimiz diyor ki bakın:
78,79, 80. "O, görülmeyeni mi biliyor, yoksa Rahmân katından bir söz mü almıştır? Hayır; söylediğini yazacağız ve onun azabını uzattıkça uzatacağız. Bahsettikleri şeyler Bize kalacaktır, kendisi Bize tek olarak gelecektir."

Nerden konuşuyor bu adam? Yoksa gaybı mı bilmiş? Görünmeyeni mi görmüş? Gayb bilgisi yanında da ileride neler olacak? Kendisine neler verilecek? Bunu biliyor mu bu adam? Gaybı biliyor da, Levh-i Mahfuzu okuyor da oradan mı söylüyor? Yâni hayatı değerlendirirken, âhiret gününü değerlendirirken, bu dünyada da, âhi-rette de bana şunlar şunlar verilecek, ben buna layığım derken acaba neye dayanıyor bu adam? Levh-i Mahfuzu görüyor, okuyor da, orada ne var ne yok bakıyor da ona göre mi karar veriyor? Rabbimizin kitabında beyanına göre gayb bilgisi sadece Allah'ın elindedir. Allah kimseyi ona muttali kılmamıştır. Öyleyse yoksa bu adam kendisinin Allah olduğunu mu iddia etmeye çalışıyor? Yoksa Allah'tan bu konuda bir ahit, bir söz mü almış? Benim katımda sen çok değerlisin. Ben sana şunları, şunları vereceğim diye Allah kendisine bir teminatta mı bulunmuş?

Hayır hayır böyle Allah'ın âyetlerini kapatan, âyetlerden habersiz alçakça söz söyleyenlerin sözlerini yazacağız ve onların azaplarını uzattıkça uzatacağız diyor Rabbimiz. Ve onların sözünü ettiği şeylerin, bu dünyada varlığıyla üstünlük taslamaya çalıştığı malların, mülklerin, evlâtların tamamı Bize kalacak. O insanların hepsi ölecek, göklerin ve yerin mirası sonunda Bizim olacaktır. İnsanlar sahip oldukları şeylerin hepsini bir gün terk etmek zorunda kalacaklar ve Bizim huzurumuza yapa yalnız, tek başına geleceklerdir. Her şeylerini, tüm mallarını, mülklerini, tüm güçlerini, kuvvetlerini, tüm saltanatlarını, eşlerini, dostlarını, yardımcılarını terk edip yapayalnız, tek başına Rablerinin huzuruna gelecekler, tek başına hesaba çekilecekler, ne bir dostları, ne de yardımcıları olmayacaktır.
81,82. "Onlar kendilerine kuvvet ve şeref kazandırsın diye, Allah'ı bırakarak tanrılar edindiler. Hayır; tanrıları kendilerinin ibadetlerini inkâr edecekler ve onlara düşman olacaklardır."

Evet onlar dünyada kendilerine izzet ve şeref kazandırsınlar, sayelerinde menfaatler devşirsinler, âhirette de kendilerini Allah'ın azabından korusunlar diye Allah berisinde bir takım İlâhlar edindiler. Allah'ı bıraktılar da Onun dununda bir takım sahte İlâhlar, yalancı tanrılar buldular. Allah'a kulluğu bıraktılar da onlara kulluk yaptılar. Böylece onlarla izzete ulaşmayı hedeflediler. İzzet ve şerefi onlara kullukta gördüler. Yaratılışlarını, hayatlarını Allah'a borçlu oldukları halde, Rablerine şükredecekleri, kulluk edecekleri yerde o tanrılara şükrettiler, onlara kulluk ettiler. Allah'tan başkalarının sözünü dinlediler. Allah'tan başkalarının kanunlarına teslim oldular.

Peki dertleri neydi bu adamların? İşte Rabbimiz haber veriyor ki dertleri izzet ve şerefe ulaşmak. Bu yapay tanrılarla güç kazanmak. Allah'ı güçsüz, ama tâğutları güçlü gördüler. Halbuki Allah berisinde sözünü dinledikleri o tanrıların hiç bir güç ve kuvvetleri yoktu.

Ve yarın bu tanrıları onların kendilerine yaptıkları ibadetlerini, teslimiyetlerini, kulluklarını reddedecekler, inkâr edecekler ve kendilerine düşman kesilecekler. Bu alçakların kulluk yaptıkları gerek dünyada kendilerini hiç duymayan putlar, cansız varlıklar, gerekse on-lara hiçbir şey sağlamaya güçleri yetmeyen kendileri gibi âciz in-sanlar, tapındıkları, yasalarını uyguladıkları tâğutlar, gerekse kendilerine dua edip yalvardıkları, sığınmaya çalıştıkları ölmüş sâlih kişiler kıyâmet günü onlardan teberrî edip uzaklaşacaklar. Onların kendilerine kulluklarını ret edecekler. Vallahi ya Rabbi! Bu alçakların yaptıklarından bizim haberimiz yoktu! Bizi sana ortak koşarak, bizde güç kuvvet görerek bize dua eden bu zâlimlerin bu yaptıklarıyla bizim ilgimiz alâkamız yoktur. Ya Rabbi sen şahitsin ki biz hayatımız boyunca sadece sana dua ettik, sadece sana kulluk yaptık ve sadece sana kulluğa çağırdık. Hayatımız bunun ispatıdır. Bu zâlimlere de bize kulluk yapın demedik diyecekler ve onlardan uzaklaşıp Allah'a sığınacaklar.

Ya da dünyada tanrılık taslayan, Allah yasalarını kaldırıp yerine kendi yasalarını yerleştiren ve insanların kendisine kul köle olmalarını isteyen, emreden zâlim tâğutlar da bakacaklar ki öbür tarafta pabuç pahalı onlar da böyle diyecekler. Bu soytarılara bize kulluk edin demedik biz ya Rabbi. Kendileri aşağılık insanlar oldukları için bizi tanrı gördüler diyecekler.

83, 84 "Kâfirlerin üzerine onları kışkırtan şeytanlar gönderdiğimizi bilmiyor musun? Öyleyse onların acele yok olmalarını isteme, Biz onların günlerini saydıkça sayıyoruz."

Bilmiyor musun? Kâfirler üzerine biz onları kışkırtan şeytanlar göndeririz. Onları şeytanlarla baş başa bırakırız, şeytanları onlara bitişik kılarız da o şeytanlar

onları küfrettirirler. Onları günahlara, isyanlara sevk ederler, teşvik ederler. Çünkü kâfirlerin velîsi şeytandır. Kâfirlerin karar mercileri şeytandır. Gerek cin şeytanları, gerekse iki ayaklı insan şeytanları onlar adına aldıkları kararlarlarla onların küfürlerini, azgınlıklarını artırırlar. Onların azmaları, sapmaları konusunda onlara imkân ve fırsatlar sağlarlar. Onların günah yollarını açarak gü-nahlara sevk ederler. Sizler özgür insanlarsınız, sizler dilediğiniz her şeyi yapabilme haklarına sahipsiniz diyerek onları her şeye, her türlü pisliğe bulaştırmak isterler. Yiyeceklerinin, içeceklerinin, mallarının, mülklerinin ve hayatlarının pisleşmesi için ellerinden gelen her şeyi yapmaktan geri durmazlar.

Öyleyse peygamberim, şeytanların kulu kölesi olmuş bu ha-inler hakkında acele etme. Helâkleri konusunda acele davranma. Çünkü biz onların günlerini saydıkça sayıyoruz. Biz onların nefeslerini sayıyoruz. Şimdilik biz onlara mühlet veriyoruz. Kendileri için belirlenmiş süre bitti mi artık onların defterlerini düreriz.

85,86. "Sakınanları o gün Rahmân'ın huzurunda O'na gelmiş konuklar olarak toplarız; suçluları suya götürür gibi cehenneme süreriz."

O gün muttakileri, hayatlarını Allah için yaşayanları, yolunu Allah'la bulanları, Allah'ın bu âyetlerinin rehberliğinde bir ömür tamamlayanları Rahmânın huzuruna binitler üzerinde konuklar olarak getireceğiz buyuruyor. Onlar böyleyken suçluları da hayvanları suya sürer gibi cehenneme süreceğiz.

87. "Rahmân'ın katında bir ahit almış olanlardan başkası asla şefaatte bulunamayacaktır."

Rahmândan izin almamış olanların şefaatte bulunması mümkün değildir. Ancak Rahmânın izin verdikleri,Rahmânın izin verdiklerine şefaatte bulunabileceklerdir. Şefaat edilecekleri de, şefaat edecekleri de Rabbimiz belirleyecektir.

88, 89,90,91. "Bazı kimseler: "Rahmân çocuk edindi" dediler. Andolsun ki, ortaya pek kötü bir şey attınız. Rahmâna çocuk isnat etmelerinden ötürü, nerdeyse gökler parçalanacak, yer yarılacak, dağlar göçecekti."

Allah çocuk edindi dediler. Üzeyr Allah'ın oğludur dediler. Îsâ Allah'ın oğludur dediler. Melekler Allah'ın kızlarıdır dediler. Andolsun ki çok büyük şey söylediler, çok çirkin bir iddiada ortaya attılar. Nasıl diyebilirler bunu Allah'a? Ağızlarından çıkan bu söz ne büyük ne çirkin bir sözdür? Bilmeden söyledikleri bu söz ne büyük bir iftiradır Al-lah'a? Nasıl da cesaret edebiliyorlar buna? Ağızlarından çıkan bu söz Allah'ı kızdıracak, Allah'ın gazabını celp edecek en

büyük bir suç, en büyük bir küfür, en büyük bir şirk ve en büyük vebali gerektirecek bir zulüm oldu, en büyük bir iftira oldu. Onların bu iftiraları karşısında gökler gazabından ve üzüntüsünden parçalanacak hale gelirken, dağlar çökecek, arz yarılacak, utançlarından tuz buz olacak hale geldiler.

92,93. "Oysa Rahmâna çocuk edinmek yaraşmaz; çünkü göklerde ve yerde olan her şey Rahmâna baş eğmiş kul olarak gelecektir."

Halbuki Rahmân çocuk edinmez. Rahmâna evlât edinmek yakışmaz. Çünkü çocuk edinmek bir ihtiyacın, bir acziyetin gereğidir ve Rahmân için böyle bir şey asla söz konusu olamaz. Halbuki göklerdekiler ve yerdekilerin hepsi O'nundur. Göklerde ve yerde, canlı cansız ne varsa hepsi O'nun kulu ve kölesidir, hepsi Onun mülküdür. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'na boyun büküp itaat etmektedir. Tüm oğullar O'nundur, babalar O'nundur, analar O'nundur, kızlar O'nundur, gökler O'nundur, yerler O'nundur, denizler O'nundur, yıldızlar O'nundur, her şey O'nundur. Her şey Allah'ın kuludur. Tüm varlıklar O'nun iken, tüm yaratıklar O'nun kulu iken bunlardan birini veya bir kaçını kendisine oğul edinmesine ne gerek var da?

94. "Andolsun ki onların adedini bilmiş ve teker, teker saymıştır."

Andolsun ki Allah; onların adedini bilmiş, ilmiyle, kudretiyle kullarının tamamını kuşatmıştır. Kullarının tümünü bilmektedir Allah. Göklerde ve yerde olan hiçbir şey O'nun ilminden gizli kalamaz. İnsanların, yaratıklarının ihtiyaçlarını en güzel bilen Allah'tır. Onların nasıl yaşamaları gerektiğini, hayatlarını nasıl tanzim etmeleri gerektiğini, hangi kurallara uymaları gerektiğini en iyi bilen Allah'tır. Yâni kullarına nasıl bir kitap göndereceğini, nasıl bir sistem göndereceğini, onları nelerle sorumlu tutacağını en güzel bilen Allah'tır. O'nun emirleri, Onun kanunları bir ilme ve hikmete dayanmaktadır. Onda yanlışlık, onda yanılma kesinlikle yoktur. O Allah ki insanların sadece eylemlerini, amellerini değil aynı zamanda niyetlerini de bilmektedir.

95. "Kıyâmet günü hepsi O'na tek olarak gelecektir."

Herkes yalnız başına gelecektir Onun huzuruna. Tek başına hesaba çekilecektir. Krallar yalnız, kraliçeler yalnız, ağalar, paşalar yalnız, hacılar, hocalar yalnız olarak gelecekler.

96. "İnanıp yararlı iş işleyenleri Rahmân sevgili kılacaktır."

Allah'a, Allah'ın dinine, Allah'tan gelenlere Allah'ın istediği şe-kilde îman eden ve bu îmanlarını söz planında, iddia planında bırakmayarak amele dönüştüren, îman kaynaklı bir hayat yaşayan, hayatlarını îmanlarıyla düzenleyen, sâlih ameller işleyen, fıtratlarına uygun hareketlerde bulunan müminleri sevgili kılacağım diyor Rabbimiz. Ben onlar için bir sevgi peyda edeceğim. Yeryüzünde kullarımın kalplerine onların sevgisini koyacağım, herkes onları sevecek diyor Rabbimiz. Allah sevdiği sâlih kullarına onların güzel amellerinin elbisesini giydirir, amellerinin, ahlaklarının kisvesine büründürür de onları herkese sevdirir. Herkes onları, herkes saygı duyar onlara. Rasulullah efendimiz de bir hadislerinde: "...Cebrâil'e emrederek ben falan falan kullarımı seviyorum, sen de sev ve onları yerdekilere sevdir" buyurduğunu anlatır.

97. "Ey Muhammed! Biz Kur'an'ı Allah'a karşı gelmekten sakınanları müjdelemek ve inatçı milleti uyarman için senin dilinde indirerek kolaylaştırdık."

Evet ondan öğüt almak isteyen, onunla yol bulmak, hayat programlarını ona sormak, hayatlarının tüm problemlerini onunla çözümlemek ve de sonunda cennete, Allah'ın lütfuna ulaşmak isteyenleri cennetle, Allah'ın rızasıyla müjdelemen ve inatçı, Allah'a kulluğa yanaşmayan, yolunu Allah'a sormak istemeyenleri de ateşle, cehennemle uyarman için biz bu Kur'an'ı senin lisânında kolaylaştırdık di-yor Rabbimiz.

Rasulullah efendimizin dilinde kolaylaştırılmıştır. Okunması kolay, öğrenilmesi kolay, anlaşılması kolay, ezberlenmesi kolay, uygulanması kolay, yaşanması kolay, istediği hayat kolay, her şeyi çok kolaydır. Allah onu bizim için kolaylaştırmıştır. Belki onu okurlar, anlarlar, zikrederler, zikir haline getirirler, hatırlarlar, kafalarında kalplerinde canlı tutarlar da hayatlarını onunla düzenlerler diye. Belki onu tezkira yaparlar, kafalarında kalplerinde hayat programı yaparlar da, haftalık ders programı gibi, günlük, aylık, haftalık sürekli bakılacak bir konuma getirirler diye Allah bizim için onu kolaylaştırmıştır. Kur'an öyle olmalıdır zaten. Kur'an anlaşılıp hayat onunla düzenlenecek ve kafalarda ve kalplerde canlı tutulacaktır. Çünkü hayat programıdır o. Ona bakılmadan, ona sorulmadan hayat yaşanmamalıdır. Çünkü bu kitap hayatımızın her bir saniyesinde bize yol gösterecek bir kitaptır.

Evet Allah biz onu sizler için kolaylaştırdık diyor ama unutmayalım ki ona yönelenlere kolaydır bu kitap. Onunla ilgilenenlere kolaydır. Ona yönelenlerin hayatları kolaylaşacaktır.

98. "Onlardan önce nice nesilleri yok ettik, şimdi onlardan hiçbirini duyuyor veya hiçbir ses işitiyor musun?"

Evet sûrenin önceki âyetlerinde de kendilerinden önce kendilerinden fizik olarak, ömür olarak, medeniyet olarak kendilerinden çok daha güçlü, kuvvetli nice nesilleri helâk ettiğini anlatmıştı Rabbimiz. Burada da deniyor ki, hani onlardan, o helâk edilenlerden hiçbirini duyuyor musunuz? Onlardan bir ses, bir haber, bir hareket, bir devinim duyuyor musunuz? Hani onlardan bir eser, arta kalan bir bâkîye var mı? Hani boyları posları vardı? Hani cennetleri, bağları, bahçeleri vardı? Hani evleri, apartmanları, sarayları, köşkleri vardı? Söyleyin arta kalan neleri var onların? Hiçbir şeyleri yok değil mi? Sanki onlar bu dünyada hiç insan yaşamamış